

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖGMAN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDAVD AV
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 15 MAJ 1921.

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

ANDRE REDAKTOR:
EBBA THEORIN.

I BLOMNINGSS- OCH SÅNINGSTIDER

G. Heurlin foto.

OTTO BRAUN — ETT YNGLINGAÖDE*

KOMMA KRIGETS VERKLIGA FÖRLUSTER (och vinster) i betraktande vid fredsuppgörelser och skadeanspråk? Man har en känsla av att de falla utanför det relativa lappri — skadeståndsmiljarder och segerpolitik — som innefattas i fredstraktater. Slika ting bringas ju ur världen med en eller två generationer, eller "gottgörelserna" bli i varje fall vidtagna under loppet av några decennier, ej sällan med resultat att den "gottgjorde" ser sig realiter distanserad — men vem taxerar och upptecknar den ofantliga och hälsosamma förlusten av andligt bråte och små skeva idéer, den ödesdigra undergången av omistliga ideal och livsåskådningar, som om vart annat gått förlorade, alla parter till gagn och till svårbotligt men; vilket råd av vice män sitter vid kartan och utmärker, fördelar och ockuperar det nya landstycke, mänskligheten kan äga rätt att besitta efter ett dylikt oerhört offerande? Dessa debet- och kreditposter — som måste spåras i exempelvis relationen mellan Alexanderkrigen och hellenismen, mellan de romerska borgarkrigen och det stora imperiet, mellan folkvandringarna och medeltidskulturen, i sambandet mellan 30-åriga kriget och protestantismen, i Napoleonskrigens förhållande till den nutida "borgerliga" kulturen — dessa poster, som vid varje större bokslut utgöra de summor varpå hela "huset" bygges och varmed varje verklig "revisor" av kulturen alltid räknat, falla utanför traktaternas tillfälliga lappri, antingen de göras upp på en kongress † Wien eller på en konferens i Paris.

Till den del av de verkliga förlusterna, som omedelbart och tragiskt beröra oss, hör krigets raseri mot de fint organiserade hjärnorna, liksom mot den andliga och mänskliga kraften överhuvud. Redan här förstummas skadeståndskommissionerna — som ju inte kunna uträta mer än människor förmå, jämte det hatet och fanatismen lägga på. När det ädlaste blod ogilt gjutes och sinnrikt organiserade hjärnor brutalt krossas, till synes aldeles meningslöst, när detta upprepas i tusen och åter tusen fall, då bevittna vi en mörk tragik, som sannerligen är ägnad att driva även eljes sunda själar till vidskepelse — till ett spånt lyssnande, om det dock icke i mörkret växer en grym och hemlig mening.

Otto Braun, en ung, ovanligt begåvad tysk, som lämnat efter sig ett stort antal brev, dagböcker och småskrifter, varav ett urval utgivits, bildar med sitt öde icke blott en tragisk förlust som drabbat det unga Tyskland, utan han är, ehuru ett undantag, uttrycket för en generations bästa blod, brytningssläktets, med dess forcerade utveckling och brutalt oundvikliga tvång att slå rot på andra sidan kriget i en förtvivlat hård mark. Att läsa dessa brev och dagboksblad är ej, som man föreställer sig, endast att åskåda ett "underbarns" halvt skrämmande, halvt löjeväckande brådmognad, utan fastmer att följa en begåvad andes av kriget hastigt framtvingade utveckling till manlighet och verklig sanning. Det är mer: man upplever kriget igen, sett på nära håll med unga ögon, man bevittnar hur hos denne yngling de gamla orden dö på tungan och de nya melodierna födas i hjärtat; och just då kommer döden: ännu ej 21-årig faller han på slagfältet; den nya musiken hann aldrig klinga ut. Otto Braun växer här ut över ett enskilt fall till en symbol.

* Otto Braun: Aus nachgelassenen Schriften eines Frühvollendeten. Förlag Bruno Cassirer, Berlin.

Otto Braun i sjuttonårsåldern.

Denne ynglings i breven och dagböckerna nedskrivna tankar äro icke i och för sig så ovanliga att de förvåna; det förbluffande är författarens ungdom. Att vid så unga år äga så omfattande kunskaper, överraskande mogenhet i omdömet och allvar i sinnet, innebär, i synnerhet då den tidiga mognaden är förenad med sund balans, ett sällsynt stort löfte om en ovanlig framtid.

Otto Braun föddes i Berlin den 27 juni 1897 som son till dr Henrich Braun och författarinnan Lily Braun. Hans rika anlag understöddes av en omsorgsfull uppfostran. Ett tidigt uppvaknat självmedvetande grep metodiskt in. "Arbete är mitt paradiset och min salighet", skriver han, 11-årig i sin dagbok. Dagböcker för han "för att kunna vara fullt uppriktigt inför sig själv". Redan vid 7 år börjar han den första dagboken och efterlämnar vid sin död ej mindre än tjugusex stycken, upptagande regelbundna anteckningar. Tidigt befrias han från skolan och anförtros åt privatlärare i hemmet. Han lär grekiska och latin och läser vid 10 år Homer och Ovidius på originalspråken. Vid samma tid tar han på egen hand upp studiet av Tysklands litteratur och tränger sig på bred front igenom århundrade efter århundrade; man studsar, när man läser tolvåringens korta, triumferande dagboksanteckning, att han nu hunnit över 14:de, till det 15:de och 16:de århundradet och av de överblickar, han därigenom erhållit, blivit "försonligt" stämd mot — Luther,

Otto Braun i gossåldern.

som han tidigare hyst agg till! Men han studerar icke blott språk och litteratur: han läser filosofi och konsthistoria, statsvetenskap och nationalekonomi, socialism, politik, religion, strategi... överallt intränger hans intresse och hans stora dröm är att en gång själv skriva ett stort, alla livets områden sammanfattande arbete: Staten.

Det är utan tvivel en smula misstänkt och egendomligt att se hur tolvåringen utlägger, varför han mer tycker om Goethe än Schiller, varför han hellre bekänner sig till den förres realism än till den senares idealism; det är icke heller utan än att man med blandat allvar läser exempelvis följande deklARATION: "Min utveckling går nu, märker jag, från idealism till materialism, till realism. Så är mig till exempel Eddan kärare än Homer. Jag läser Islandsboken hellre än Ovidii Metamorfoser, och Oden och Tor, Frigga och Freja synas mig mer sympatiska än Zevs och Apollon, än Hera och Atene". (Sedermera frångår han dock denna mening). Men när man så strax därefter läser trettonåringens fyndiga paradox: "Det är dock underbart, att man ser det minsta ljus i det djupaste mörker, men knappt de största eldar på ljusa dagen; och så är det, tror jag, med människorna också" — då förlorar man lusten att le. Här talar oförtydligt människans och tänkarens ur barnamunnen. Det unga hjärtat har redan kommit underfund med livet. Men det vet också av glädjen, som är andra sidan av denna hårda, tidiga kunskap. "Det stora hos den stora människan är alltid hon själv, icke hennes verk", sammanfattar han intycket av en mästares bok. Ett sådant ord av ett barn till ären röjer förtrolig kännedom om det vetande, som Sokrates satte över all kunskap och kallade "vetandet om det goda", kunskap om kunskapen.

Vi ha emellertid icke med ett underbarn att skaffa. Till en jämnårig, tidigt utvecklad vän skriver Braun om underbarnen: "Du tycks förutsätta som ett axiom att vi äro underbarn. Det är alls icke fallet. Underbarn äro i en konstlad drivhusluft uppdragna väsen, som fort skjuta i höjden, hastigt blomma och snart förgå och mestadels med rätta. De likna till det yttre skönt målade varelser, som till det inre äro angripna av mask och röta." Otto Braun är tydligen intet underbarn i vanlig bemärkelse; hans reflexion är frisk och kylig och visar intet inflytande av drivhusets kvalmiga luft.

Hans begåvning är icke övervägande receptiv; ehuru väldig bokslukare tillhör han icke de idisslande läshuvudenas tuggande fakultet. Han tillägnar sig det inhämtade produktivt, smälter och omformar det. Blott läsning kan icke befria mig, bekänner han. Hans kritik är alltid vaken. När han första gången, vid 13 år, läser Zarathustra, "svindlar" han och "kan ingenting säga". Längre behåller Nietzsche ett kraftigt tag om honom. Men år 1916, då han ligger i fält, frigör han sig och stöter ifrån: Han finner Nietzsches "horrende Mangel" på historiskt sinne graverande; åt den store filosofens förakt för Dante ("hyenan, som diktade i graven") orkar han "blott skratra", hans dom över Sokrates avfärdar han som "grundfalsk", men mest upprör honom Nietzsches anatema över tyskarna, vilket han mycket bestämt karakteriserar såsom visserligen "psykologiskt förklarligt" men "skändligt", emedan det är byggt på "medveten ouppriktighet i tankegången". När han där-

Beställ Edra möbler vid

NYA MÖBELVERKSTADS A.-B. i FALUN,

ÅSGATAN 17
Rikstel. 1196

Tillverkning av finare och enklare möbler samt Bank-, Skol- & Tingshusinredningar. Den ständigt ökade omsättningen är bästa rekommendationen.

Införda offerter och kostnadsförslag.

efter får fatt på Nietzsches brev, antecknar han det drag av "pinsam kvinnlig fåfänga", övermänniskans tänkare låtit sig komma till last, då han med förnöje omtalar att en rysk prinsessa nådigt riktat några ord till honom och på det hela behandlat honom "som en riktig prins". "Det säger denne, den största och mest suveräna människan!" utbrister Braun.

Det är dock icke mot kristendomshataren och livsbejakaren Nietzsche, mot den hedniska antikrist, Braun här reagerar. Han var själv en ljum vän av Nietzsches fiender och en lidelsefull dyrkare av den klassiska forntiden, i vilken han ofta "dök ned som i ett bad". I fält, när granaterna susa och sjunga om döden, och livet dagligen vedervägas, flyr han icke, som så många andra, till evangeliet och bönen: när hans modiga, manliga sinne tröttnas, söker han vederkvickelse och glömska hos Homer och hedningen Goethe. "Min kärlek till det fulländade och utgestaltade, till klassisk form och avrundning", skriver han i samma brev som han kritiserar Nietzsche, "är alltså växande och mitt hat till allt tillfälligt, villkorligt, splittrat, försvagat, till allt blott negativt, periferiskt och romantiskt flytande, blir allt starkare."

Hans dröm är att få skriva boken om staten. Under fyra år samlar han sitt material. Det skall bli ett verk i flera delar. Han tror inte på den enskildes höga kultur såsom det högsta uttrycket för en nations liv. Folket ger sig självt blott i staten. Och staten vill han bygga som ett "grekiskt tempel". Fichte, Rodbertus och Lasalle, tysk pliktfilosofi och tysk socialism, står upp hos ynglingen och blandar sig med antik idealism och stolt, romersk statsborgaranda. När Frits Adler (inom parentes hans kusin) skjuter Stürgkh, idealiserar han socialistens politiska rättslidelse till inre, omedveten fosterlandskärlek. Själv är han en själsaristokratisk demokrat och patriot, som vill ge sitt land och sitt folk utkastet till Mönsterstaten.

Kriget bryter ut. Otto Braun genomtränges av en enda känsla: Tyskland kan icke gå under. Han klänger sig fast vid denna visshet, det är den enda fasta punkten. "Det Tyskland, som vi bära i hjärtat, har ännu icke tagit gestalt". Detta är hans enda skäl och därpå grundar han sitt hopp. Han diskuterar inte, frågar ingenting, spörjer icke om skulden till kriget; när Belgien överfallas, nämner han det icke, noterar blott kort en ny fiende; notisen *sticker* i ögat. Men han går ut som frivillig. Han skäms att spara sig. Han är då 17 år.

Ännu är han endast en ovanligt begåvad tysk, av vilken man väntar en rik framtid. Han älskar sitt fädernesland och mycket högt sina föräldrar. Hitintills har hans liv varit förberedande, avvaktande... han har stilla berett sig för en stor uppgift, ty han är övertygad om att han bär utkorelsens diadem kring sin panna. Men kriget har kommit: blott som en tillfällighet, ett snart övergående, härdande äventyr? Nej, han vet vad det betyder: om Tyskland går under, är han själv förlorad. Blott åt fäderneslandet önskade han ägna sina krafter, viga sin begåvning. Utan ett ögonblicks tvekan vet han sin plats.

Men så småningom växer krigets betydelse inför hans ögon: det innebär ej endast en fara för fäderneslandet, icke blott år av prövning och ovisshet; kriget är den väldiga upptakten till ett nytt, ett annat tidsskede för *mänskligheten*.

Man ser av breven och dagböckerna hur krigsårens klyfta vidgar sig och gör svalget

brett mellan den gamla och den kommande tiden, ööverkomligt. Man känner, att hade Otto Braun fått leva, skulle helt säkert denna nya tid givit hans liv en annan riktning än den, han i ungdomen tänkt sig.

Kriget, den nya hårda tiden är ett städ, på vilket ett nytt ideal uthamras. Hårt, otroligt hårt — med något av blå, lysande blix i eggen. Eller rättare: ur den nya våndan stiger en uppåtledande linje. Det krävs oerhört mycket för att få denna linje att *stiga*. Materialet är oädelt; det ädla elementet mätes i uns mot ton. Det förefaller, som om allt, som är utkrävt, också verkligen krävdes för att få en ny linje att stiga, att resa sig som den arkitektoniska tanken, innan dōmen blir verklighet. Och ändå stiger linjen så föga, den lyfter sig blott helt svagt. Men den ger riktningen.

Otto Braun tillhörde de renaste och ädlaste. Likväl måste mycket i honom nedsmälta som oädelt material. Hans brinnande ärelystnad — först och främst. Hans *åtrå* att bli ett "stort namn". I december 1917 skriver han: "Ett har nu blivit mig klart: det högsta, en människa kan uppnå i detta livet, är icke ära, icke lycka, icke en gång storhet, ja, icke ens, vad som hittills syntes mig högst av allt, *verket*..." Det gives någonting, som övergår allt annat, som ensamt är värt att uppnå. Den uppåtledande linjen, det enda idealet, har uppenbar sig för honom under ensamma nätter på slagfältet.

Vad är det då, som ensamt ersätter ära, storhet och verk? Religion, svarar man så snabbt som gällde det en pristävling eller en enquête. Religion? Ja, man kan säga så, man skall svara just med det ordet — men låt oss inte vara säkra på att alla bråda svare därför äro nöjda.

Religion är ett högt ord, Otto Braun vet det då han skriver: "Religion! Ja, men icke religiositet — det har alltid varit mitt stridsrop". Som löjtnant vid fronten och som god

psykolog var han för mycket vetande för att godtaga skyttegravens spontana och nyväckta religiositet som religion. Om denna slags religiösa renässans, av enkla sinnen så mycket prisad, säger han redan 1916 att den icke är annat än en mycket naturlig "yttring av det till döds ängslade psykets självbevarelse-drift". Han önskar så litet av de överanstängda själarnas religiositet att han betecknar blotta "pladdret" om en allmän religiös renässans som en kulturfara och ett eventuellt religiöst och kulturellt återvändande de facto till nyss passerade skeden finner han vara en visserligen "bekvämt utväg" men ett "brottsligt", rent "diaboliskt" anslag mot den framtid som måste uppstå ur kriget. Jag är, försäkrar han, utpräglat antikristen — ett för skarpt ord, då han i verkligheten är religiös syntetiker.

Likväl må man gärna nämna det religion, som Braun säger sig ha funnit övergå allt annat, all mänsklig ära, storhet och berömmelse: "Att vara förebild, att vara sådan, att man allenast genom sin *existens* bestämmer människorna och världen." Så verkade Kristus och Sokrates, Cæsar och Alexander, tillägger han.

Detta är det högsta. "En människas värde ligger varken i hennes ord eller i hennes gärningar utan endast och allenast i vad hon verkligen och i sanning *är*."

Men det vore vanvett, fortsätter han och ger indirekt en definition, som visar på vilket *djup* han fann människans *högsta* värde — det vore vanvett att *medvetet* vilja göra sig till en förebild. Som om det vore möjligt att säga: I morgon börjar jag arbetet på mig själv, att jag må bli en förebild! "*Det är egentligen det sista och kronan på livet.*" Och han tillägger ett ord, som avslöjar vilket högt pris denne yngling satte på det lilla, slitna ordet "religion": "*Men det sista erövrar icke, utan det kommer till den intet anande som en skänk från gudarna.*"

Till den intet anande (Absichtslosen)! Icke många ha funnit ett bättre uttryck för den sanna fromheten.

Den "linje", som skönjes i dessa och liknande tankar, gör intryck av att vara tidens egen, eller i varje fall något av det minst förgångliga och värdelösa i all nutida obestämdhet. Det är några veckor och månader före Brauns död dessa ännu för honom själv nya och ovanliga stämningar skynta. Det var de "nya melodierna", som började födas i hjärtat, allt efter som de gamla inlärdas orden dogo bort på läpparna. Om icke en granat med full träff ändat hans liv den 29 april 1918, är det säkert att dessa tankar betytt ett alldeles nytt genombrott för hans personlighet.

I grund och botten innebär en sådan utvecklingsgång ingenting annat än att *människan återvänder till sig själv*. Någonting annat har heller aldrig i någon tid förkunnats av mänsklighetens lärare.

Otto Braun, den ädelt äregirige ynglingen, uppfylld av drömmar om storhet och ära, som vid 20 år finner det som övergår all ära och storhet, det största (i sanning, en tung upptäckt!) — står han icke vid synranden som en blå skugga före dagningen, ett varsel för tidens ungdom, den ungdom som nu övertager arvet: döda kulturernas gamla tankar och det eviga, oavvisliga idéella kravet, mer hårt bjudande än någonsin, outhärdligare än någonsin, och så granaterna, småsinnets, trälhätets, det egna djupa missmodets och den pinande själströtthetens granater? Även det, att han *föll*, är symboliskt.

IVAN OLJELUND.

Gläntan.

*Det var en vår — nu är det vår igen
och samma solskensjubel över gläntan
och samma blommor som för längesen
med blick av dag och storögd blå förväntan.*

*Och lika glämig är min överrock
och lika skorrande min hatt i solen,
men du har samma lätta ögonlock
och samma fräscha rytm och rim i kjolen.*

*Ditt sinne är en lustig vådevill,
en operett med snabba melodier,
och livet börjar åter i april
med ett program av idel komedier.*

*Det var en vår — nu är det vår igen
och samma skymnings solospel i gläntan
och samma tankar som för längesen
med blick av dag och evig blå förväntan.*

OSVALD LINDSTÉN.

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

MADONNANS ROSOR. AV ELLEN LUNDBERG-NYBLOM

DET VAR INTE DEN FASHIONABLA promenadtiden på Lung' Arno. Tolvskottet hade just ekat. Inga fashionabla dagdrivare syntes heller till; inte ens de fashionabla tigarne.

Gumman med den förkrympta armen, som i tjugo år förtjänat sitt dagliga bröd på sin förkrympta arm, kvinnan med de ombundna fötterna och den förfärlige lupussjuka mannen, som stirrar med sina såriga ögon mot ljuset — alla voro hemma hos sig. Ty det regnade.

Och när det regnar, försvinna Florens' tigare som på kommando. I vilka rätthåll de gömma sig, är inte lätt att säga. Men så fort solen åter kommer fram och lyser över gatans stenplattor, äro de där igen, på sina traditionella platser, ropande sina utnötta klagofraser.

Det var alldeles tomt på Lung' Arno den nra grå aprilförmiddag. En snål vind, direkt från Appenninerna, svepte utmed den kala stenkajen, och ett otrevligt, kyligt duggregn strilade snett ned över trottoaren.

Arno låg halft uttorkad. Vintern hade gett för litet regn, och stora gräsfläckar lyste bland de låga vattensamlingarna. Långt borta förtonade Cascinernas mörka lövmassor på ena sidan floden, tung och tät som en urskog i miniatyr. På andra sidan löpte de långa poppelraderna, nylövade, tunna, svepta i en dimma, som gav intryck av höst. Inte heller bergen där bakom hade någon färg. De flöto samman med den grå luften. Dagen förut hade de klingat och glittrat som opalskiftande glas, och luften över dem hade dallrat som gull i den vårvarma solnedgången, beströdd med små lätta, glidande rosenbladsmoln som på de gamla heliga tavlor.

De torra stenpalatsen längs trottoaren sågo mer än vanligt inbundna och oåtkomliga ut — ett par helt och hållet stängda och tillbommade — sådana som tjänstgjort som militärhospital under kriget och änu inte hunnit ordnas om till hotell eller bostäder.

Plötsligt lyste det till på trottoaren — emot allt det bistra, höstligt järngrå — en enda liten blodröd fläck, som svängde och svajade. En väldig bukett mörkröda rosor.

Varifrån kom den? Den klingade till som ett skratt eller ett varmt ord i den grådaskiga vardagskykan; något eldigt och levande, som bröt den blacka stämningen.

Det var en ung man, som bar den.

Han höll den litet vårdslöst, som om det smått generat honom att komma lastad med en sådan hövålm av röda rosor, en så påtaglig förälskelsesymbol. Men det fanns inte en levande varelse på trottoaren så långt han kunde se, och han gick vidare, brådslande, litet framåtlutad mot blåsten. Kragen på hans regnrock var uppfälld, och hans mjuka, gröna filthatt var neddragen över pannan.

Ett slätrakat, fint ansikte med en manligt tecknad mun och ett par kloka, ljusa ögon. Amerikanare. Hans sätt att gå, hans fyrkantiga haka och — hans ovanligt kortskurna benkläder röjde typen.

Han visslade sakta mellan tänderna, nästan utan att skilja läpparna — en jazz — en vaggande, sensuell melodi: "Salome"! Hela Florens visslade, sjöng, spelade, "drog" Salome på grammofon.

Så lyfte han plötsligt den stora buketten, såg på den och smålog. Den tilltalade honom. Det var kolossala rosor — och många — och

dyrbara — för att vara i Florens, de stora dunkelt röda, som likna hjärtan, köttiga, blodfulla, bräddade av en sötbitter, fyllig doft, som kan tydas på tusen olika sätt.

Han stack sin raka näsa mitt in ibland dem och drog djupt in doften: "ah!" Jo — de luktade verkligen härligt.

"Perfect"! tänkte han halvhögt, och i det samma hörde han en liten ljus röst bredvid sig, som talade italienska. Han stannade.

Framför honom stod en flicka på nio, tio år. Hon var klädd i något mörkt, trasigt och hade lindat en gammal grön sidenduk om halsen. Ingenting på huvudet. Hennes ögon voro nötblå och lågo djupt insjunkna med mörka ringar under. Munnen var stor och blek. Hon smålog, medan hon talade, och han såg en rad breda, ojämna tänder.

"Signore"! sade hon sakta. Hennes röst hade inte den vanliga, skrälliga tiggartonen. "Vill ni inte ha den godheten, att skänka mig ett par av era rosor att ge madonnan?"

"Madonnan?" svarade han. De äro ämnade till en annan madonna; — min madonna! Den unge mannen rodnade, medan han talade. Kanske var det över sin föga korrekta italienska.

Flickan såg på honom mycket uppmärksamt. "Er madonna?" upprepade hon. "Det finns väl inte mer än en?"

"Nåja, det beror ju på, hur man tar det", mumlade han.

"Bara några stycken — ett par! — Ni har så många! Och jag har aldrig råd att köpa en blomma att sätta framför madonnan där hemma. Folk säger de äro billiga. Men de kosta ändå alltid några soldi! Och när brödet är så dyrt! Ni vet, vi skall ha 250 gram bröd var. Men de väger det, genast det tas ur ugnen. Då är det som tyngst. När det svalnat är det minst 50 gram lättare. Det är inte rätt av dem. Tycker ni det? Blommor kan man ju aldrig köpa. Man hittar ibland — bortkastade", tillade hon tvekande.

"Är din madonna vacker?" frågade den unge främlingen omotiverat.

"Non c'è male! Hon är inte illa", svarade flickan och nickade betänksamt. "Hon har ett snällt ansikte. Men det är ju naturligt! Hon är ju madonna!" Hon smålog över hela ansiktet. "Men jag tycker hon har en för liten mun. Jag tycker inte om små munnar. — Är er madonna vacker?"

"Molto! Mycket!" svarade den unge amerikanaren och rodnade igen.

"Och ni håller av henne?"

"Molto!" upprepade han. "Då ger ni mig nog några rosor. Håller ni av henne, och hon är vacker, så är hon säkert också god, och då blir hon väl inte ledsen, om ni delar av era rosor åt en annan madonna — den riktiga madonnan. — Vackra människor är alltid goda."

God? Det stack till innanför den unge mansens tillknäppta regnrock. Gud vet!

Han såg ett par långa, kyligt blå ögon under smala, svarta ögonbryn; en slät, vit kind, en deciderad haka och en våg av lätt, gyllenrött hår över ett litet pärlgenomstunget öra. God?

"Jaså, vackra människor är alltid goda!" skrattade han. "Det var något nytt!"

"Nej, visst inte! Det har jag då sett så många, många gånger!" svarade hon snusföruftigt.

"Du måste ha en kolossal erfarenhet, min lilla flicka", tillade han, halvt ironiskt.

"Sissignore, è vero! Det har jag!" Hon

nickade, och henes bleka lilla ansikte såg plötsligt gammalt, allvarligt och sorgset ut. Hon hade glömt rosorna.

"Här har du! Tag dem!" Han räckte henne impulsivt hela den stora buketten. Det var något i hennes ansikte, som kom honom att önska, att se henne lysa upp, om också bara för ett ögonblick.

"Signore!" Hon blev blodröd och tog emot buketten med båda händerna... "Menar ni... Alla?... Ah!"

"Ja visst! Ta' dem! — Men madonnan skall ha dem! Kom ihåg det!"

"Madonnan ska' få dem! Det kan ni vara säker på!" Hon var ännu alldeles röd — ansiktet och ögonen lyste. Innan den unge mannen han vända sig om för att se efter henne, var hon redan långt borta på den regnblanka trottoaren, med buketten i famnen. Hon sprang som för livet. — — —

Uppe i den eleganta våningen, längre bort mot Cascinerna, gick den unge mannens madonna och väntade på honom.

Han hade lovat att komma klockan tolv. Klockan var snart halv ett. Vad i all världen hade kunnat uppehålla honom?

En ung man, som visste att hon, Gwendoline Harrington, väntade på honom — inte utan en viss iver, måste vara punktlig. Hon hatade att vänta! Hatade det!

Framför en av de stora speglarn i den långa, halvdunkla salongen stannade hon och stirrade länge på sig själv. Hennes ljusa ögon voro bara pupiller. De sågo svarta ut.

Hon var ond. Näsvingarna darrade, och hennes fina, nästan allt för smala mun var fast slutet och såg hård ut. Var hon vacker? Hon synade sig själv noga, med en liten missbelåten rynkning av ögonbrynen. Visst var hon vacker! Det fanns intet fel på hennes unga ansikte. Och hennes figur! Lång, slank, ytterst elegant i en mörkgrön klänning, en silkesjersey, som föll slakt ned över hennes smala höfter. Bara en rad enorma pärlor om halsen. Nästan alltför stora för en ogift ung dam, brukade hennes avundsjuka flickvänner säga sins emellan.

De spetsigaste moccaskor, som kunde fås för pengar; ljusgrå silkesstrumpor. Härlig kvalitet! New-York of course! Var fick man sådana strumpor i Florens? Omöjligt!

Hon gick fram till fönstret och lyfte på gardinen. Regn! I april! Det var då rent av opassande! Och Lung' Arno öde och tom, som om det vore pest i staden! Odrägligt! Hon gäspade och utstötte en liten otålig suck.

Så — äntligen! — Nu ringde det! Det var inte för tidigt. Men — nu längtade hon inte längre. Den där halvtimmen hade avkylt henne. Nu kunde det just göra detsamma. Han var mycket intagande, unge Roy, men — nåja! Det skulle vara ett mycket stort försoningsoffer han skulle bringa henne för att få henne att småle i dag. Hon kastade sig häftigt ned i en länsstol och rev åt sig en bok, såg inte ens upp, då han kom in i rummet, fram till henne, tog hennes lediga hand och kysste den.

"Dålig?" frågade han lågt och såg ängsligt på hennes vita, orörliga ansikte.

Han var tomhänt! Inte så mycket som ett par rosor att trösta henne med för hennes väntan! Inte en liten vänlig tanke! Tomhänt! Och det just i dag, då hon hade längtat så våldsamt efter friska blommor! Att få dyka ned med hela ansiktet i en stor bukett av röda rosor! Så likgiltigt av honom! Det reg-

PÅHLSSONS
Dessertchoklader
Högfina kvalitéer
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

CRÈME DE CHOLEPALMINE
Antiseptiskt hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber å Kr. 1.50 och 80 öre.

nade ju! Nej, livet var verkligen en jämmerdal! — Vad menade han?

"Klockan är halv ett! Vet du det? — Jag har väntat!" Hennes kalla, stålblå ögon löpte liksom provande över hans välformade, manliga unga ansikte utan att ändra en min.

"Look here", sade han vänligt. "Nu skall du höra!" Han försökte fånga hennes hand i sin, men hon slingrade loss sina fingrar och tog en papperskniv att leka med.

Och så började han berätta sitt lilla äventyr på Lung' Arno. Det hade värmt honom på ett egendomligt vemodigt sätt; satt någon sträng i dallring inom honom, som han inte kunde förklara. Han längtade att meddela sig med en vän. Men han hörde, hur torrt och dumt hans ord ljödo och hur de liksom förlorade klangen bland mattorna och draperierna i den stora skumma salongen. Det var som om han talat i vadd. Orden nådde inte fram. Och hela tiden kände han Gwendolines kyliga, blå ögon, som sågo på honom från sidan; kritiska, likgiltiga — oförstående. Hans ena kind brände under deras blick, som om de varit ett solglas.

När han slutat, tafatt och kort, skrattade Gwendoline till:

"Du är rolig! *Just a funny chap!* — Och så offrade du mina härliga röda rosor — mina rosor — åt en tiggarrunge! En så'n idé! Jag trodde du var en klok ung man!"

Roy reste sig och sträckte händerna emot henne.

"Dearest — du får nya rosor! I eftermiddag! — Nu — med det samma, om du vill! Jag springer genast!" Han gjorde min av att gå.

"Ack, vad du är dum! — Tror du det är rosorna? Jag kan ju köpa mig alla Florens' rosor, om jag vill. Det är inte *det!*" Hon stod framför kaminen och vred nervöst på en safirring. "Inte det! Men det är ditt sätt att handla! Det där huvudlösa! Impulsiva! Låta sig ryckas med av en stämning! Tanklöst — som en pojke!" Nu skrattade hon igen. Roy hade blivit röd ända upp i pannan. "Det är så till den grad...!" I detsamma anmälde lunchen, och dörrarna till matsalen slog upp...

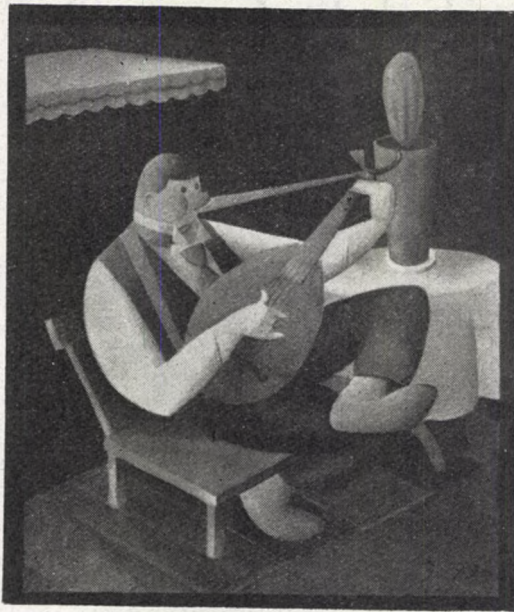
Ett par timmar senare gick den unge amerikanaren genom Por Santa Maria bortåt Porcellino'n. Regnet hade upphört. Solen lyste över det vänliga bronssvinet och alla de våta blomorna i korgar och kärror runt omkring det. Han gick med sänkt huvud och tänkte och hans mun låg fast som ett ritat streck i hans slätrakade ansikte. Det hade varit ett par hårda, avgörande timmar för honom.

Besynnerligt!

Två lugna, välklädda, vackra och någorlunda kultiverade människor som Gwendoline och han själv, som aldrig hittills talat om annat än biler, baler, golv, kapplöpningar — skvaller. Och plötsligt hade de börjat tala, verkligen tala med varandra; — se på varandra som i obekant förvåning, säga ord, som träffade djupt, som gjorde ont och som kändes hårda, men sanna. Och varför? Allt detta för några rosors skull, som han skänkt till en fattig flicka. — Små orsaker — stora verkningar. . .

"Rose! *le belle rose!*" ropade någon alldeles tätt intill honom. Han vaknade till och såg bredvid sig flickan från Lung' Arno.

Hon höll ett par av hans mörkröda rosor i handen och ropade för full hals.

Artisten O. Jacobsson, vars kvicka teckningar i skämtpressen länge väckt berättigad uppmärksamhet, har f. n. en utställning i Gummesons konstsalong vid Strandvägen, som väl förtjänar publikens intresse. Bland det myckna artistiskt goda som förekommer där märkes även en grupp akvareller, koncipierade med välgörande humor. En av dem, "Helgdagsfrid", ha vi reproducerat här ovan.

"Jaså!" sade han och vände sig plötsligt emot henne. "Det är på det sättet du ger madonnan mina rosor?"

"Signore!" Flickan såg upp på honom utan att rodna. "Hon har fått dem! Alla de vackraste! Alla som rymdes i den enda burk vi har. Jag proppade ner dem! Ja, jag hade till och med sönder en och strödde på den lilla hyllan ovanför vilken hon hänger. Men det blev många över. Det var ju en så vådligt stor bukett!" Hon svängde med armarna som om hon mätt till en hövålm.

"Och jag hade ju fått dem! Jag hade inte stulit dem! De var mina! Ja!" — en axelryckning — "så tog jag de som var kvar och sålde dem! Jag har sålt alla utom de här två!" tillade hon stolt och räckte de två sista upp emot honom.

Den unge amerikanaren smålog. Men det måtte ha varit något i hans uttryck, som röjde honom.

"Blev er madonna ond?" frågade hon förfärad och lät armarna falla.

Han svarade inte.

"Vad jag är ledsen", sade flickan med låg röst. "Men jag trodde, att hon var vacker — jag menar *snäll*, — att hon unnade..."

"Nå, vad skall du göra med pengarna?"

Fröken Ebba Theorin,

Iduns andre redaktör, erhöll för någon tid sedan Publicistklubbens resestipendium för kvinnliga journalister och har av denna anledning i dagarna styrts kosan till Paris och London för att studera tidskriftsteknik och tidskriftsreportage. Hon kommer samtidigt att i Idun meddela skildringar från färden.

frågade han för att vända samtalet bort från sig själv.

"Jo!" Nu lyste det åter till i hennes bruna ögon. "Ni ska' få höra! Jag har fått ihop tio lire. Och dem skall jag köpa kött för! Ett halvt kilo gott oxkött. De säljer bra kött i den där slaktarboden ni ser — där borta!" Hon pekade med ett smalt, smutsigt finger mot en mörk tvärgata. "Ett halvt kilo, — ja, det är ju inte så mycket — men alltid bättre än ingenting. Vi smakar aldrig kött. Hur skulle vi kunna det? Det är allt för dyrt! Allting är för dyrt! Och mamma längtar efter en bit ordentligt kött, så att hon kan bli rakt tokig!" Hennes röst blev alldeles hes av energi. "Hon är klen!"

"Åh, din mor är sjuk?"

"*Molto, signore!*" Åter blev hennes ansikte gammalt och allvarligt, och hon glömde rosorna hon höll i handen.

"Jo!" fortfor hon plötsligt, "madonnan borde ju ha fått *alla* rosorna, men när de nu omöjligt fick rum! — Nog unnar hon oss en bit oxkött! Tror ni inte?" Hon såg frågande upp på den unge främlingen. "Hon vet nog att vi behöver det. Inte sant? Och förresten!... Madonnan är inte småaktig!" Hon log över hela ansiktet, och hennes fula tänder lyste i den breda munnen.

Den unge mannen fortsatte sin väg och bakom honom hörde han åter! "*Rose! Le belle rose!*" De orden betydde en hel del för honom just i det ögonblicket...

Då han senare på eftermiddagen kom hem i sina rum, låg ett brev på hans skrivbord. Det var från Gwendoline. Det var en mycket kortfattad, rakt på sak gående förklaring, att det var bättre att skiljas, medan det var tid, än att ångra sig för sent. Det hade gått upp för henne i dag, med pinsam tydlighet, hur olika de voro. Han hade beskyllt henne för egoism, brist på själ. Hade han det? — Han suckade och läste vidare.

Emellertid tackade hon honom för *the good time* de hade haft tillsammans ända till den stunden, och önskade honom lycka i livet.

"Jaså! *She drops me!*" Hon säger alltså upp mig!" sade han högt och släppte det lilla lilasfärgade brevet på bordet.

Han smålog.

"*All right!*" Med en knappt hörbar suck reste han sig och gick fram till fönstret.

Han höll händerna nedstuckna i byxfickorna, och av gammal vana visslade han sakta. Men det var inte Salome. Det var en liten gammalmodig visstump han hört för länge se'n, som pojke, och som då, besynnerligt nog, alltid lockat tårarna i ögonen på honom.

Men i afton grät han inte. Det var ingenting att gråta åt. Livet var långt. Han var ung. Kärleken! — Ja — det drog sig ett. aldrig så litet halvt melankoliskt leende kring hans raka mun. Men innerst inne var det som om han känt sig lätt om hjärtat.

Därjämte gick solen ned, långt borta över bergen, som åter lyste gnistrande, koboltblå. En gyllne himmel, överströdd med små, små purpurfärgade moln... "Som rosenblad", tänkte han och följde deras långsamma flykt genom luften, "alldeles som röda rosenblad!" ... Och så såg han plötsligt för sig den fattiga flickans tunna ansikte, när hon ropade ut hans sista rosor till salu, såg hennes förtroendefulla leende, som lyste upp hennes gråbleka drag och hörde hennes barnsliga:

"Madonnan är inte småaktig!"

ELLEN LUNDBERG-NYBLÖM.

Firenze 10 april 1921.

Lackerade möbler för sommarbostad och trädgård

SVENSKA MÖBELFABRIKERNA

Besök någon av våra utställningar eller begär katalog

LUSTRESA TILL SAGOLANDET

BARNENS GÅTTÄVLAN LÖST

FLICKOR TYCKAS HA EN ALLDELES SÄRSKILD talang för att hitta på gåtor — det var det intryck, vi fingo, då vi bröto och läste igenom de 103 lösningarna till Barnens gåttävlan. De allra flesta svaren kommo från små flickor i alla delar av Sveriges land, och en hel del voro riktigt bra. Vi återge här en samling av de bästa, med lösning i upp- och nedvänd skrift. Första priset erövrade Ingrid Heintz, Kungähr, för följande både poetiska, djupsinniga och väl formulerade gåta:

På en vit sjö simmar en röd ros.

Vill du tala med de små svarta fiskarna, måste du bryta den röda rosen.

Lösning: Sigtillet.

Pristagarinnan, som torde insända fullständig adress för att erhålla de fem kronorna, hade dessutom inskickat ytterligare två gåtor, som här återges för att sätta myror i huvudet på våra läsare: Förr hade jag liv och levande var Och kunde de levande föda, men nu är jag död och levande här och går över levande och döda.

Skeppet.

Den andra gåtan lydde så här:

Svart som beck
Är icke beck.
Flyger som en fågel
Är icke fågel
Påtar som en gris
Är ingen gris.

Tordvveln.

Dessutom ha vi ansett oss böra ge ett extrapris å fem kronor åt E. Bökman, Berghem, insändaren av denna både svårlösta och djupsinniga gåta.

Ifrån ett land i söder
Kommo nitton bröder
En del voro raka
Alla voro spaka,
En del voro skrumma
Alla voro stumma
Dock de med sig hade
Nio män som lade
Ut med mycket snille
Vad de stumma ville.

Allfaberit.

Lille Nils uppe i Lycksele har skickat in en gåta, som var litet för lätt för att få pris. Den tyder bestämt även våra yngsta läsare:

Ett träd med tolv grenar, i var gren fyra bon, i vart bo sju ungar, var unge har sitt bestämda namn.

Året har tolv månader, det är fyra veckor i var månad och sju dagar i var vecka. Ungarnas namn äro veckans dagar.

En gåta, som manar fram lustiga scener ur barnkammaren, är lilla Ruths ifrån Kuddby:

Var är det man bör göra och skall göra, men om man inte gör det, gör det sig självt?

Torka sig.

Lilla Eiras gåta: Vad för hår hade Tobias hund? är däremot rätt antik. Jag tror att den var gammal ren i Methusalems barndom. En allegori snarare än en gåta och alltför dunkel för att tillfredsställa fordringarna på en mönstergåta är följande poetiska bild, insänd av den tioåriga göteborgaren Bengt:

"Jag är varken skapad eller skaparen, ändock skapar jag och blir skapad. Jag har allt och ger intet. Jag ger allt och har intet. Döda gör jag levande, och levande gör jag döda. Fattiga gör jag rika och

rika gör jag fattiga, jag bor i de rikas palats i städerna, i de fattigas koja på landet. Var och en kan sysselsätta sig med mig, men ingen kan visa mig den ene för den andra.

Drömmen.

Lille Stig i Surahammar frågar: Nattgammalt huvud och hundraårig kropp och svarar:

En stubbe med sud på.

Kan ni utan att kika på den upp och nedvända lösningen gissa den gåta, som skickats in av Lars och Erik i Falun, och som lyder så här:

Jag blev född i skogen, man dödade mig. Medan jag levde, var jag stum, men som död sungs jag ofta rätt väl.

Fiolén.

i. En stor fjärl kommer flygande till blomman med vingar av guld och röda och gröna prickar på. Bakom blomman och fjärlen ligger berget Fujiyama, som mamma säger är japanesernas heliga berg. När man öppnar locket kommer en skön, underlig doft från skrinet. Utom trädrullar förstås, och en liten sax förstås, finns det många andra ting i min mammas skrin: två silverfingerborgar, en mycket liten, för det var min mammas allra första, och den passar just till min tumme. En nålbok sydd med guldråd och rött och blått silke, inuti riktiga små blad av ylletyg att sticka nålar i och ett riktigt spänne att knäppa ihop den med. I en liten ask som har Hans och Greta och med. I en liten ask som har Hans och Greta och häxans pepparkaksstuga på locket, finns det alla sorters knappar, några är av pärlemor, de är allra vackrast.

Men till sist skall jag berätta om det lustigaste som finns i skrinet. Det är en magnet. Har din mamma en magnet i sitt syskrin? Om man tappar nålar på golvet, behöver man inte alls ta upp den med fingrarna. Om man bara håller magneten nära nålen, vips sitter den fast och när man så lyfter magneten följer nålen med, och den släpper inte magneten förrän man tar bort den själv. Den lilla magneten orkar t. o. m. att lyfta den stora dragnålen. Är det inte som trolleri med en magnet? Mamma säger att något osynligt går ut från magnetens spetsar. Jag försökte lyfta opp ett snöre med den. Men då skrattade mamma. Det gick inte heller att lyfta opp fingerborgaren och snöret voro inte av stål. Och det är bara stål som inte kan motstå magnetens osynliga makt.

Till sist när man sluter skrinet finns det ett mycket litet nyckelhål. Vet du, det är just en hemlighet med det hålet, som jag nu skall berätta. Det är Goa-Nisses lilla dörr, där han går ut och in. Han sitter och ordnar i syskrinet och är god vän med alla sakerna därinne, och ibland sover han om natten i den lilla fingerborgaren, så liten är han. Nålboken är hans bilderbok. Den bladdrar han i, fram och tillbaka. När han får syn på en nål med guldöga eller en knappål med glas-

huvud, tycker han att den är den vackraste saga. När han så har i ordning därinne går han ut genom sin lilla dörr, och ger sig i väg till ett annat skrin eller till ett litet skåp, ty Goa-Nisse håller just till i sådana små gömslen. Särskilt tycker han om burkar med kakor och karameller i som ens mamma brukar ha i handkammaren. Själv äter han visst inga, men han tycker om att lägga ett äpple, eller en apelsin eller en kaka vid barnens huvudkudde, när de varit snälla om dagen. Ibland stoppar han en boll eller en tennsoldat i ens ficka när man hjälpt sin mamma i trädgården och inte varit sur eller olydig en enda gång under hela den långa dagen. Nu vet du hemligheten om Goa-Nisse.

Stig, 4 år.

De pojkar och flickor, som tänka deltaga i A.-B. Thules sagopristävlan, böra raska på. Tävlingsstiden utgår nämligen den 10 juni. De närmare villkoren för de tävlande stå att läsa i n:r 16 av Idun.

VARDAGSBILD FRÅN BARNKAMMAREN

Dockan har ont i magen.

En hel del av de tävlande ha sänt in omflyttningsgåtor, som falla utom tävlingens ram. Då emellertid åtskilliga av dem äro ganska lustiga, skola vi i ett annat nummer taga in dem för att därmed förbrylla våra unga läsare Sverige runt.

Nu återstår det oss bara att tacka alla de tävlande för denna gång och önska dem välkomna igen till nästa tävlan, som utlyses inom kort på Iduns barnsida.

BABA.

MAMMAS SYSKRIN

NU SKALL JAG BERÄTTA EN SAGA SOM är riktigt sann, ty den handlar om min mammas syskrin, som är det roligaste jag vet näst efter pappas papperskorg.

Det är ett lackerat japanesiskt skrin. Utanpå locket är en stor förgylld blomma med en liten knopp och vackra gröna blad med förgyllda ådror

KJOL BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB GÖTEBORG

Bomullstyger - Möbeltyger - Gardiner

Vackra, starka, handvävda, ljus- och tvättäkta.
Prover sändas. ∴. Preciserat godhetsfullt vad vi önskar.

Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

MINA LEVNADS MINNEN.

AV HELENA NYBLOM.

(Forts. fr. n:r 18.)

FRÅN ROM RESTE MIN MAN OCH jag till Neapel och Sorrento i det mest bländande höstsolsken. Den tiden fanns ingen järnväg mellan Castellamare och Sorrento utan man fick i ro njuta av den gudomliga vägen längs kusten. I Sorrento hölls någon kyrkfest, och på kvällen var hela den lilla byn illuminerad med lampor och ljus, eldar och kulörta lyktor. Det var ett förtrollande skådespel, då alla hus, små och stora, ligga på sluttningen av berget på olika avstånd från varandra. Himlen deltog också i illuminationen genom en strålande fullmåne och många darrande stjärnor, som flammade över havet. Det roligaste var dock hemfärden. I en annan by vid kusten skulle också vara en kyrkfest, och av den anledningen kommo stora skaror av människor åkande dit från Neapel. Vi mötte ett oändligt tåg av vagnar, stora, bekväma wienervagnar, fullproppade med herrar och damer, isynnerhet damer. De sutto gärna tre à fyra på båda sätena i vagnen, och hade emellan sig instuckit någon liten smal herre. Dessutom sutto tre, fyra unga flickor på den uppslagna suffletten och dinglade med benen i huvudet på dem som sutto i vagnen. Alla damer voro barhuvade och festklädda, i bjärtfärgade eller vita sidenklänningar, med gyllene kammar eller blommor i håret. Många av dem voro mycket vackra, så pass man kunde se i den rasande fart, varmed vagnarne foro oss förbi. Det egendomligaste var, att alla människor i vagnarna, damer och herrar, sågo ut som om de voro starkt pudrade. Det fina vita dammet, som virvlade upp ifrån vägen, hade lagt sig som snö över deras svarta hår och gav dem utseendet av att vara i pompadourkostym. Alla skrattade och pratade, medan hästarna störtade åstad, som om det gällde en kapplöpning, och då vi passerade vagnarna, hälsade de som oftast glatt med handen för att återgälda våra beundrande blickar. En liten vagn var så överfull med folk, att vi sökte räkna dem, medan den störtade förbi. Kusken uppfattade genast våra ansträngningar och höll handen upp med utspärrade fingrar: fem, tio, femton personer! därefter ett brett leende och en hälsning med piskan, — och borta voro de. Då vi kommo tillbaka till Rom, mötte Venturi vid bangården med sin vagn och gjorde först med oss en lång promenad i det sköna höstvädret. Vid middagen serverades alla mina favoriträtter. Venturi hade lagt märke till dem och ville nu fira vår hemkomst på bästa vis. I det hela inlade denne stillsamme man en nästan kvinnlig finhet i alla små uppmärksamheter, och jag kan inte utan rörelse tänka på hans stora älskvardhet. Han talade blott litet men hade ett så varmt sätt att yttra vad han sade och ett så talande uttryck i sitt mörka ansikte, att man blev glad, bara han kom in i rummet. Jag minnes ännu med förtjusning vår morgontimme, när kaffebordet stod dukat i den enkla matsalen framför de öppna altandörrarna och Venturi kom in, tassande i tofflor, med utsträckta händer och sade sitt: "Ah — ah! buon giorno!"

Det var som nära vänner vi togo avsked av varann, och man hade känslan av att det var mycket ovisst, om man skulle återses. Emellertid kom jag åter till Rom med min unga dotter tio år senare och fann då Venturi vara sig alldeles lik, lika varm och ivrig

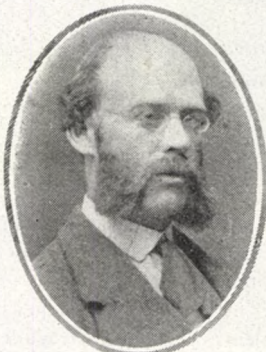

Gustav V som kronprins.

för vårt bästa. Man tycker ju alltid, när man råkar sina bästa vänner, att man nyss har lämnat dem, om det än har gått år sedan man sist träffades. — — —

Vi togo hemvägen över Wien och reste därför över Semmering. I samma kupé som vi befann sig blott en medelålders ungersk dam, som hade med sig en liten hund. Det stackars lilla djuret var gripet av fasa över den underbara resan. Det slöt inte ögonen på hela natten men vände oupphörligt huvudet från den ena sidan till den andra, medan det skakade i hela kroppen. Damen hade, utom hunden, med sig en jättestor rosenbukett. Hon sade att den innehöll femhundra rosor. Då vi hade hunnit till en av de högsta stationerna på berget, kom en herre in i kupén. Han kom damen till mötes för att bringa henne den glada underrättelsen, att hennes son lyckligt hade överstått sin examen. Dessutom hade han en korg med frukost, som han dukade upp och som innehöll kalla kycklingar, päron och vin. De bjödo oss vänligt på vinet, vilket vi först avböjde, men herrn försäkrade min man, att han inte skulle ångra, om han smakade därpå. Också funno vi det vara en sådan gudadryck, att min man räckte ut armen och bad att få se på flaskans etikett. Tokayer, stod där, och jag minns det vinet som det bästa jag har druckit på denna planet. Semmering gör ett vilt, storartat intryck men kan dock ej, enligt min mening, jämföras med Brennerbanan, som jag, av alla de olika vägar jag åkt in i Italien, finner vara den skönaste och mest omväxlande.

Av vårt korta uppehåll i Wien minns jag intet, utan ser oss först stå vid ångbåten i Kiel en mörk kväll i storm. Jag hade längtat så mycket efter mina barn, att jag nu fick en formlig ångest för att vi skulle gå under på överfarten till Korsör, och jag gav min ångslan uttryck, i det jag sade till styrmanen: "Jag vill verkligen inte drunkna!" Han svarade mycket lugnt på god danska: "Det vil vi sgu ikke heller", vilket särdeles lugnade mig. Och så kom det lyckliga ögonblicket, då jag fick återse alla mina sex barn. Det hade blivit

Claes Annerstedt.

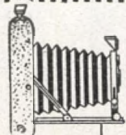
så helt annorlunda för dem, än jag hade tänkt och hoppats. Grevinnan Hamilton hade varit klen och hennes unga dotter Eva kanske ännu klenare, varför doktor Waldenström hade rätt dem till en resa till Södern. I Rom hade vi varit tillsammans med dem ett par gånger. Emellertid hade barnen stannat kvar på Uppsala slott, under uppsikt av fröken Kjellberg, som var grevinnans hjälp i hushållet, och av greve Hugo, som den gången ännu blott var student. Landshövdingen hade ledsagat sin hustru och dotter, och sålunda var ju hushållet egentligen upplöst. Jag längtade därför dubbelt efter att åter samla mina barn i hemmet. Ellen, som den gången blott var en liten flicka, hade nyligen med hänförelse skrivit av Viktor Rydbergs kantat, och hon hade stått i fönstret på slottet och sett ner i staden mot våra fönster, som syntes på Hellmanska huset, under det att hon deklamerade:

"Salem, Salem syns i fjärran,
fram till fadershemmet, fram!"

Innan vi kommo, hade Hugo frågat min lille Holger, om han mindes mamma. "Jo, hon var svart!" var hans rappa svar. Lenart, som var fem år, visade sig mycket generad, och tyckte inte riktigt veta vem jag var. "Har du aldrig sett mamma förr?" frågade jag honom. Han vred litet förlägen på sig och svarade: "Jo, på porträtt." Och ändå hade vi knappast varit borta tre månader, vilket bevisar att man aldrig skall resa från sina barn, men stanna hemma hos dem, trots "Portugal, Spanien, Stora Britannien".

Året 1878 voro flera märkliga personer våra gäster. Kompositisten P. Heise kom från Danmark med sin fru, som var min intima väninna, och bodde hos oss en veckas tid. Det föreföll Heise vara mycket länge, eftersom han egentligen aldrig trivdes utom sitt eget rum, vid sitt piano, vid vilket han skrev alla sina sånger. Dessutom älskade han Köpenhamn och kände sig annars ganska bortkommen överallt, utom i Rom, dit han gärna reste en gång varje år med sin hustru. Emellertid bar han sin landsförvisning till Uppsala ganska tappert och spelade mycket härligt för oss. När han improviserade, kunde han skapa sannskyldiga mästerverk som tyvärr genast förklingade och glömdes. Han hade funnit på att placera min son Sven vid diskanten på pianot och viskade till honom: "Slå an ett a, ett c, ett f o. s. v., och medan Sven trummade den anvisade tangenten, utförde Heise därtill en så briljant bas, att det lät som något praktfullt musikstycke och naturligtvis uppväckte gossens förtjusning, som trodde sig ha sin del i konserten. Heises hade själva inga barn, och jag tror nog att de ibland funno det ansträngande, att våra sex barn alltid voro närvarande, eftersom jag aldrig kunde gilla att barnen hänvisades till barnkammarerna. Min man var så oberoende av deras lekar och ras, att han ofta skrev sina föreläsningar med alla barnen stormande omkring sig och den yngste av dem i knät. Också hade han en förmåga att sova middag, mycket djupt och snarkande, medan ungarna krälade omkring honom, skreko och skrattade av hjärtans lust.

Sommaren 1878 hade vi besök av isländaren Magnusson, som var bibliotekarie i Cambridge, och hans lilla runda fru. De bodde

NERLIENS

KUNGL. HOVLEVERANTÖR
REGERINGSGATAN 33

Framkallar - Kopierar - Förstorar bäst

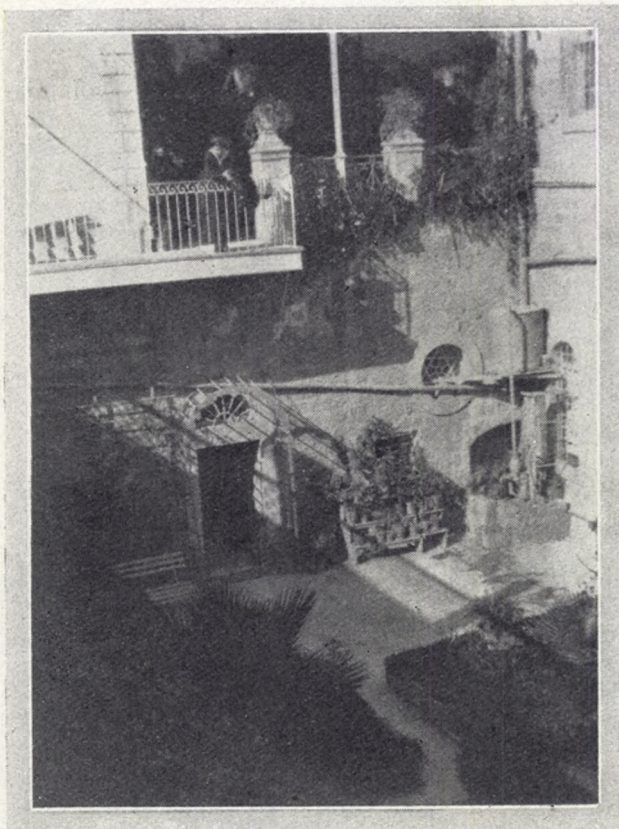

I VARJE HEM BÖR FINNAS

IDUNS KOKBOK

PRIS KR. 10:—

BUD FRÅN HELIGA LANDETS SVENSKAR

Bilderna visa: Längst t. v. gården i det stora komplex där "American Colony" (som också innefattar Jerusalemsvenskarna) bor och verkar. T. h. därom broder Josef, den enda kvarlevande av den ursprungliga svenska Jerusalemskolonien — T. h. därom ser man en av deltagarna i Fylgiaexpeditionen utanför beyens av Tunis palats. Längst t. h. en manlig medlem av den senare generationen Jerusalemsvenskar, som passade på att viga på svensk mark, nämligen ombord på "Fylgia" i Jaffa.

inte hos oss, men besökte oss ofta och voro mycket förtjusta i Sverige och allt de här mötte. Fru Magnusson uppträdde en dag i en dräkt som gjorde intryck av att hon "svept om sig Sveriges fana". Hela hennes lilla person var inhöljd i ett sorts draperi av solgult och kornblått.

Samma år, 1878, kom vår nuvarande konung, Gustaf den femte, som kronprins till Uppsala. Han hade som sin guvernör landshövdingen Edelstam, en man som gjorde ett mycket vackert och ädelt intryck. Han önskade att vi skulle bjuda kronprinsen hem till oss, vilket vi gjorde till en middag. Kronprinsen såg mycket barnslig ut med sitt vågiga blanka hår, sina röda kinder och sin ungdomliga figur. Han svärmade egentligen blott för en sak den gången, nämligen för att dansa, och överallt höllos baler till hans ära. Som vi, på grund av utrymmet, inte kunde åstadkomma någon bal, hade han naturligtvis ytterst ledsamt hos oss. Min älskte son, som var tio, elva år, visade sin vördnad för kungligheten genom att oupphörligt springa bakom kronprinsen med en stol "för att han skulle kunna sätta sig". Som bekant utmärka sig Bernadotter för att jämt vilja stå, så det var en mycket malplacerad uppmärksamhet. Jag kommer ihåg, att Wennerberg talade om två gamla damer i Växjö, som voro alldeles förtivlade över att jämt vara tvungna att stå i de kungligas närvaro. Man blir så trött av att "dväljas", uttryckte de sig. På slottet gjordes många bjudningar för kronprinsen, och bland annat uppfördes musik av ungdomen. Jag vill minnas att det var Haydns barnsymfoni som utfördes. Kronprinsen hade blivit anförtrodd en lergök, varpå han skulle blåsa några toner. Han kände ett visst musikaliskt ansvar för sitt parti och viskade till Knut Hamilton: "Jag känner mig så skral för den där göken!"

Eftersom jag talade mycket litet med kronprinsen, har jag intet annat intryck av hans person från den tiden än som en ovanligt frisk och blomstrande ungdom, som gärna dansade. Förresten föreföll han blyg och tämligen tyst.

År 1878 skedde en stor ändring i vårt liv.

DA OCH DA KOMMER TILL SVERIGE något budskap från den dalkarlskoloni i Jerusalem, vars utvandring till den heliga staden Selma Lagerlöf skildrar i "Jerusalem". Den senaste hälsningen hem till det aldrig glömda fäderneslandet medförde befälet på "Fylgia", som nyligen återvänt från sin Medelhavsfärd. En av deltagarna i expeditionen har tagit några fotografier från Jerusalem, vilka han ställt till Iduns förfogande. Bland bilderna ser man porträttet av broder Josef, den ende kvarlevande av dem, som företogo den tack vare Selma Lagerlöf oförgätliga vallfärden. Han verkar alljämt som en hederlig gammal svensk odalman, berättar vår sagesman.

Egendomligt och glädjande är, att i Jerusalem även andra och tredje generationer efter de ursprungliga utvandrarerna hålla fast vid Sverige och kunna tala svenska, fastän engelska är det vanliga samtalsspråket i kolonierna. De äro också fortfarande svenska medborgare, fastän befriade från värnplikt o. s. v.

Jerusalemsvenskarna utgöra nu 25 à 30. De ha som bekant jämte personer av en mängd olika nationer, mest amerikaner, uppgått i "American Colony". Kolonien lever alltjämt i egendomsgemenskap o. s. v. Den har sin utkomst förnämligast av sin butik och sin fotografiateljé — "ateljé Larsson" är den kanske bästa fotografiateljén i Jerusalem.

Fylgias befälspersoner voro en hel dag gäster hos Jerusalemsvenskarna och skola, säga de, alltid minnas dem som hjärtegodas, på en gång klarsynta och djupt religiöst gripna människor.

Inte så lätt att finna Jerusalem.

Det är inte alltid man känner på sig, när man är på helig mark. En av expeditionens deltagare berättar för oss följande lilla lustiga episod:

Den bil, vi foro i, gick sönder ett gott stycke från Jerusalem, och de sista två timmarna fingo vi gå till fots. Så kommo vi in i något slags förstad, som vi tyckte, som påminde om Hagalund. Det här kunde väl inte vara vårt mål, tänkte vi, men vi tyckte också det skulle vara löjligt att gå fram och fråga: "Förlåt, är det här Jerusalem?" Till slut frågade vi en man, om han trodde vi kunde få en drokka. "Jo, där borta vid Jaffaporten". — Jaffaporten, — då var det klart: vi voro verkligen i den heliga staden!

Vi flyttade från Hellmanska gården vid ån och upp till Geijers gamla hus, som på den tiden ägdes av familjen Annerstedt. Gamle rektor Annerstedt hade bott där under många år med sin son Claes, sedan bibliotekarie vid Uppsala universitetsbibliotek, och sin dotter Elisabeth. Min man hade under sin skoltid haft Annerstedt till rektor och hade i likhet med alla, som varit hans lärjungar, stor beundran och respekt för honom. Han var en sträng man men omutligt rättvis och tog sin uppgift på det allvarligaste och mest ansvarsfulla sätt. Sedan han avgått som rektor vid latinskolan, levde han nu som änkeman i Geijers gamla gård, där hans dotter Elisabeth förestod hushållet och skötte om den förtjusande trädgården. Elisabeth beundrade sin far oerhört och lyssnade till varje ord, som utgick ur hans mun, med dotterlig vördnad. Han talade gärna och mycket och höll små föredrag för en, när man kom på besök.

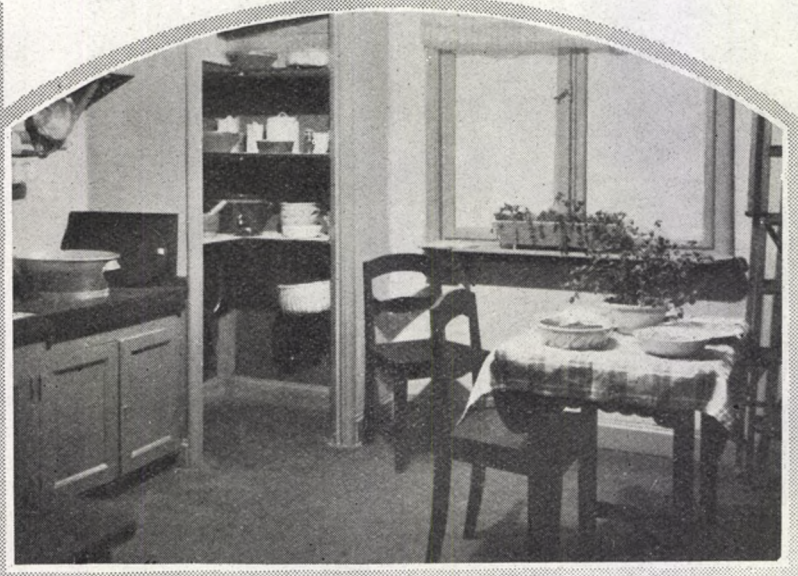
Jag kommer ihåg en sommardag jag var där uppe, då rektor Annerstedt höll på att förklara skillnaden mellan aristokrati och demokrati. "Vem var den störste aristokraten?" frågade han. Och efter ett uppehåll svarade han själv: "Jo, det var Kristus." "Och vem var den störste demokraten?" fortsatte han. Man sökte ju i sina tankar någon, som kunde vara motsatsen till Kristus, men Annerstedt upplyste leende: "Det var också Kristus", och så fortsatte han att förklara, huru båda dessa livsåskådningar skulle och borde förenas, och att de hade varit förenade och bragta till sitt högsta uttryck i Kristi person. Man vågade naturligtvis aldrig yttra något men lyssnade med underdånig uppmärksamhet, medan Elisabeth stod bredvid och log vid åhörandet av sin fars visdom. Han var den ordentligaste och prydligaste gamle man som kunde tänkas. Till växten var han liten och hade en rätt lång hals, som var omlindad många varv med en bred halsduk, vilket gav hans huvud en mycket stel och orörlig hållning. Ansiktsdragen voro magra och energiska och han bar en peruk som skiftade i rött.

(Forts.)

IDEALKÖK FÖR STADEN OCH LANDET

Matvrån i lantushållsköket vid fönsterbänken under den vridbara taklampan.

Tvårums-lägenhetens kök har en praktisk möbel av syrebalsad furu.

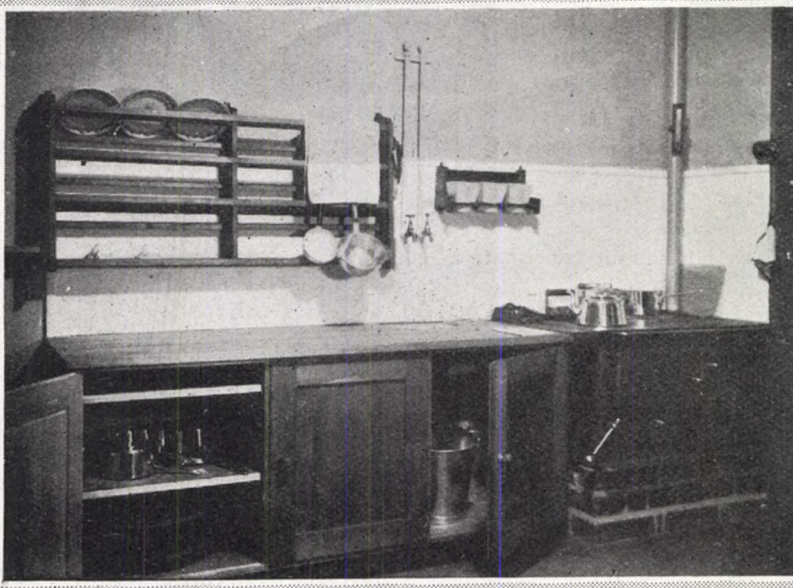

Det elektriska köket har ett inventiöst skåp för alla kökssaker med kryddlådor nedanför.

en vridbar arm kan lampan riktas på den plats i rummet, där husmodern för ögonblicket behöver det bästa ljuset, och den långa sladden kan föras ut flera meter, så att man kan lysa med lampan in i skåp och garderober. Skafferiet är placerat till höger om fönstret, till höger om skafferiet ha vi vattenledningen, och en köksbänk, klädd med linoleum och försedd med torkställ för tallrikar, vidare till höger ett skåp, som bildar ena väggen för matvrån, vilken avslutar rummet åt höger sida. All köksinredning utom möbler och elektriska pjäser är från N. K.

Idealköket för lantushållet — som för resten icke är en utopi åtminstone vad spisanordningen beträffar utan redan finnes på ett par tusen gårdar Sverige runt — är avsett för en familj på 4—8 personer. Då man kommer in i köksförstugan, har man först till vänster en skrubben för spannar och städredskap, och längre fram till höger ett kallrum, avsett för separering, kärning, ystning, koryberedning o. d. Alldeles vid ingången i själva köket finnes ett väggfast tvättställ i porslin med avlopp, där flickan, som kommer från ladugården, kan tvätta händerna, innan hon tar itu med innesysslorna. Till vänster har man sedan den trevliga matvrån framför fönstret. Fönsterbänken inramas av två smala skåp, i vilka man försvarar porslin, glas och silver. I hörnet till höger om matvrån finns ett rymligt skafferi, där skåpet för mjölk o. d. har ståltrådgaller. Väggen mitt emot

Ett hörn av lantushållsköket med torkhyllan och den värmeledande Geysirspisen.

IDEALKÖKET, SÅDANT DET TER SIG I husmoderns drömmar, finns för närvarande utställt i Stockholm i två exemplar: ett för staden, villasamhället och orter, där elektrisk kraft ställer sig relativt billig och ett för landet, där elektriciteten ej kan komma till användning. Det är Sveriges Husmoderföreningars Riksförbund, som utställer dessa båda kök jämte en tvårumslägenhet, anordnad efter statens bostadskommittés minimifordringar. Som köken utställas i samband med Byggnadsutställningen, får man hoppas, att alla arkitekter och byggmästare, som besöka denna, också ta grundlig del av de många praktiska nyheterna i köksinredningen och tillämpa dem i de bostäder, som främdeles komma att byggas. Det skulle betyda mycken sparad kraft och sparad tid för arbetstyngda husmödrar!

Det elektriska köket, som inretts av Fackskolan i Uppsala efter erfarenheter, som vunnits vid skolan, är avsett för en ämbetsmannafamilj eller familj i motsvarande ställning, där det mesta arbetet utföres av husmodern själv. Det ser ljutt, glatt och tilltalande ut med sina i pärlgrått må-

lade möbler från Möblerings-A.-B. i Uppsala, den hemtrevliga matvrån med sin väggfasta bänk och — kökets clou — det innehållsrika köksskåpet, inrett efter praktiska amerikanska föredömen. I detta skåp finner husmodern allt vad hon behöver för matlagningen utan att behöva springa många steg hit och dit i köket. Till vänster om skåpet har hon det moderna bakkbordet, som under skivan har plats för plåtar, bakgrejor och lådor för mjöl, till höger om skåpet finner hon hela den elektriska arsenalen: spisen och den omistliga värmebesparande koklådan, båda från Therma, strykjärnet, brödrostaren o. s. v. Framför fönstret står en praktisk nyhet: jäsbordet. Under träskivan som är avsedd till stykbräde, finnes plats att sätta in plåtar med bröd, som skall jäsa. Värmen fås från element, placerade omedelbart under träribborna, som uppbära plåtarna. Invid vattenledningen sitter den elektriska varmvattenbehållaren, som påfylles automatiskt och alltid förser köket med varmt vatten. En intressant nyhet i köket är den flyttbara lampan Triplex-pendel. Tack vare

ingången upptas av köksbänk med bakbord och skåp, och på väggen mitt emot matvrån och fönstret är diskbänken, som är indränkt med rå linolja för att stå emot väta. Ovanför diskbänken finns som i de gammaldags svenska hemmen en trevlig hylla att sätta upp tallrikar i. De enkla furumöblerna äro syrebetsade. Bredvid diskbänken i högra hörnet från ingången räknat är Geysirspisen inmurad. Denna järnspis, som är särskilt beräknad för lantushåll, är så sinnrikt konstruerad, att den ej blott tjänar matlagningssändamål utan även tjänstgör som värmeledare för rummen. I lantushåll eldar man i regel från morgon till kväll. I stället för att stundtals elda för kråkorna, såsom det sker med de vanliga spisarna, har man i Geysir lett rökgaserna från en panna under spisen fem gånger genom Arielnischen, en murad ugn, placerad bakom spisen i angränsande rum. Från denna ledes värmen sedan genom vanliga radiatorer ut i rummen. Även den varma luften under spisen tillvaratages. Man har nämligen kombinerat med spisen ett mindre torkskåp, på vars träribbor ollorna med frukt kunna sättas in till torkning, småtvätt hängas upp o. s. v. För att leda värmen in i rummen, då stark eld ej behöves i köket eller för att koncentrera den åter i spisen vid bakning, behöver man endast vrida på ett spjäll vid spisens vänstra sida. Spisen i lantushållsköket utställas av A.-B. Järnverksmagasin i Malmö, köksakerna av Djulstedts bosättningsaffär och möblerna av Patrik Anderson, Stockholm.

Tvårumslägenheten har inretts så att det större rummet, som är familjens vardagsrum, i trängande fall kan uthyras. Det mindre rummet får därför karaktär av både sov- och vardagsrum, och man har velat framställa en rumstyp, som på ett litet utrymme förenar så mycket praktiska fördelar som möjligt. Möblerna i vardagsrummet äro i mörkbonad ek från Svenska Möbelfabrikerne, klädda med vackert och billigt hemslöjdstyg, soffan kan användas som bädd, bordet har klaffar att fälla upp, och golvklockan är inuti försedd med en rad hylor. Spädbarnsbädden är synnerligen praktisk. På en pall står en babykorg, i form lik de vanliga hundkorgarna fast något högre och med handtag på båda sidor. Både pall och korg äro målade i mörkt rödbrunt.

I köket fäster man sig vid de syrebetsade furumöblerna, det låga, breda, hemgjorda skåpet över soffan att ha porslin och glas i och diskbänken, som är belagd med kakel för att undgå den besvärliga skurningen av zinkplåten. I väggen bredvid spisen är en fyrkantig lucka, genom vilken varmt vatten kan hällas direkt ned i det angränsande tvättrummet inbyggda balja, där barnen kunna badas på lördagskvällen, där tvätt kan försiggå utan att stöka till i köket, som har stort praktiskt intresse, är ingenjör lig golvyta, är kombinerat med W. C. En detalj

Ett antal elever vid Stockholms Ateneum för flickor gjorde Valborgsmässoafton en utfärd till Uppsala pr lastautomobil för att i den gamla Fyrisstaden höra studentsång och från Slottsbacken se eldarna tändas ute på Fyrisvall. Våra bilder äro tagna, då den glada ungdomsskaran, fager som våren själv, har placerat sig på den lövsmyckade bilen och är redo att anträda färden.

i köket som har stort praktiskt intresse, är ingenjör D. Gidoffs elektriska ugn för stekning och bakning. Den finns här i den minsta storleken, som kostar 48 kronor och ej drar större värme än ett strykjärn, till ett strömpris av 22 öre i timmen. Små bullar gräddas här på tio minuter, en rågrödslimpa på 20, en köttfärs stekes färdig på en halvtimme. Kopplingen sker på samma sätt som för strykjärn. En annan praktisk nyhet är spisningsstället Svenske, med vars hjälp alla ringar kunna lyftas samtidigt och upphängas utan slammer.

Om utställningen kunde bidra till de vackra vardagsvarornas spridning vore glädjande. Allt porslin, som utställts i de tre köken är i moderna glada mönster, som man känner till från Wikman & Wiklunds utställning. Man häpnar, då man hör att den vackra gråblå syltkrukan, som tjänstgör som vas i köket, bara kostar 1,50. Varför ej ha vackra köksaker, då de till på köpet äro billigare än de fula? Hela köksinredningen i 2-rumslägenhetens kök har endast kostat 500 kr., möblerna i vardagsrummet 1,500 kr.

Till några andra intressanta detaljer på denna instruktiva utställning återkomma vi i en följande artikel.

BABA.

I VÅRENS TID...

SKISS AV MELCHER LJUNG.

— SÅ HAR DÅ DITT OROLIGT KLAPPANDE hjärta fått ro! sade jag och stoppade tidningen tillbaka i ytterrocksfickan.

Målaren vid staffliet och min hustru i länstolen sågo samtidigt frågande på mig.

— Jo, ser ni, måste jag ju förklara mitt spontana utbrott, det var en ungdomsbekant jag just läste om, som fått gå bort från sina lidanden och strider... En svärmare, som passade så litet som möjligt i vår krassa tid; som det heter. — För min del tror jag att tiden alltid varit krass för de flesta. — Överspänd och ytterligt ideellt lagd, en längtare, vars inre glöd väl till slut förtärde honom själv, drev denne hans offeraresjäl till att under långa år i ödebygden arbeta ut sig med att sprida

upplysning och kultur och samtidigt utforma socialreformatoriska idéer och tankar — bådadera för mycket ringa materiell valuta...

— På den tiden vi gjorde varandras bekantskap i Lund, var den rena poesien hans element. Han hade en ganska stark och nyansrik stämma och ett oerhört minne för vers. Varhelst vi två eller tre voro tillsammans kunde man under en period vara säker på, att Eldh vid en viss tidpunkt sprang upp och med oefterhärmligt patos framsade Heidenstams suggestivt mäktiga "Pilgrimens vandringsång", vilken sannerligen inte förlorade i stark verkan genom hans deklamation. En annan tid lång var det Fröding, som så att säga gjorde honom besatt, en ny period åter Vilhelm Ekelund, så Ossian Nilsson eller någon annan av de yngre poeterna som hänförde honom. Då gick han så helt upp i detta att det ej förvånade oss kamrater alltför mycket att få se honom komma i något tillfälligt sällskap, mitt på det i kvällens sista promenadtimmå vimlande Bullis och med ganska föga dämpad röst recitera t. ex.:

"Stor blev mig denna natt. Stadsljusen flämta långt borta..."

Landsmannen Anders Österling försatte honom i ren extas med sina först utgivna dikter. En vår-

morgon vaknade en medlem av vår kamratklick — som bodde i det gamla Schlyterska huset vid Märtenstorget och aldrig brukade ha dörren låst, i en rätt ovanlig situation. På golvet framför sängen stod Eldh, uppsträckt i vit halsduk, belyst av morgonsolens flöden, och deklamerade:

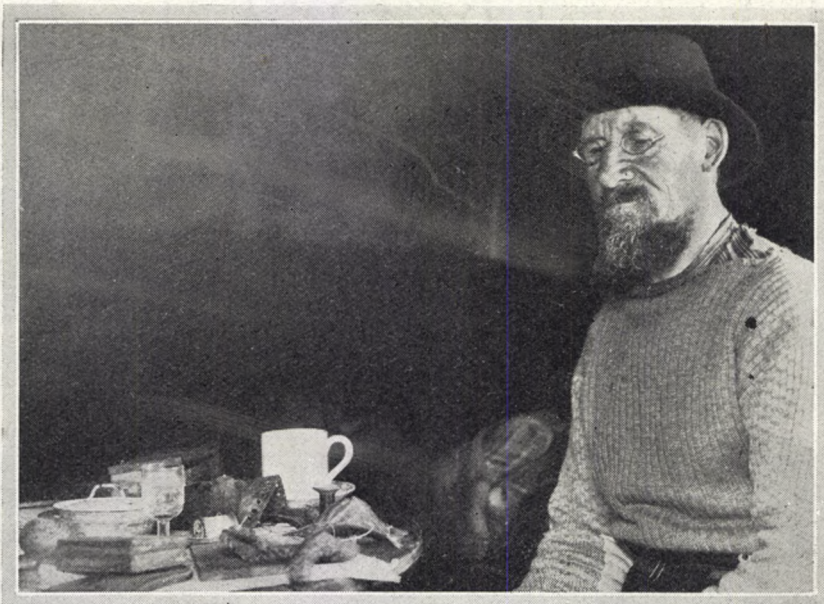
"Nu är mig livet så nära,
nu viskar det i mitt bröst..."

Sedan Eldh läst slut på dikten och avfordrats förklaring, väsentligen rörande anledningen till den vita rosetten, framkom det, att orsaken till dennas anläggande icke var någon lyckad tentamen eller resultatet av någon annan dylik, mera materiell spekulation. Men denna vårmorgon hade Eldhs dåvarande tillbedda skönhet givit svärmaren den första ljuva kyssen... Och då var honom livet nära! Snart därpå var vår vän också förlovad — en bubbla som brast, förstas, men det är en annan historia...

Det rinner mig nu i hägen en annan episod, som kanske är ännu mera intagande än nyss berättade. Den rör Eldhs allra första bekanta förälskelse, som inföll redan under hans sista gymnasistår. Den utvalda var en vacker flicka på ett av lärdomsstadens konditorier. Eldhs hjärta brann, men inte kunde han förklara sig mitt emellan kassan och de bullrande kunderna. Dag efter dag

Detta är ingen källare utan en människoboning i bostadsnödens år 1921. Jordkulan ligger mellan Ivarsbergs ålderdomshem och Rya egendom på Hisingen.

Arbetaren Anders Norin, jordkulans ägare och byggmästare, njuter av sin kofas behag och är glad att ha sluppit ifrån inneboendesystemet.

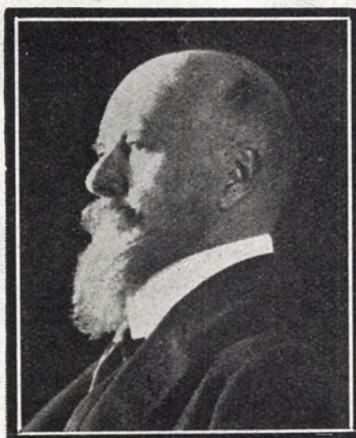
väntade han emellertid på det stora tillfället, och längtan efter detta drev honom åter och åter till konditoriet. Jag minns inte, om jag påpekat, att Eldh var en fattig pojke, vars föräldrar under studieåren endast kunde förse honom med det allra nödvändigaste. På kondis kunde man ju emellertid inte sitta utan att ge ut något, och kanske även Eldhs önskan att komma i kontakt med den sköna förmådde honom att beställa flera bakelser än han egentligen hade gott av. När de pekuniära resurserna togo slut, började böckerna vandra till antikvariatet. Eldh, som eljest var en både begåvad och flitig yngling, kom i skolan utan att ha preparerat läxorna och utan böcker. När han så en dag kom hem på sitt ödsliga rum, efter att ha blivit grundligt uppläxad av rektor, och fick se den så gott som tomma bokhyllan och den tomma sängen — också

sängkläderna hade måst vandra till pantlånaren — insåg han ju, att det måste göras "slag i saken". Fram i gryningen kunde Eldh med klappande hjärta i brevlådan nedstoppa ett tjockt konvolut. Där hade han för fröken Milli eller Asta, eller vad hon nu hette, på ett par tre dussin sidor givit fritt lopp på vers och prosa åt sina svallande ungdomskänslor. Ej utan hjälp av skalderna av både äldre och yngre årgångar. Gick så i ett par tre dar och väntade på svaret, för vilket han bifogat porto. Besökte inte kondiset, av flera skäl, bl. a. väl rädd, att detta skulle kunna påverka den tillbedda i ogynnsam riktning. Till skolan kunde han inte heller förstå sig att gå med sitt tomma huvud... Nå, på

tredje dagen kom så svaret. Ett litet, litet brev med ett par petiga rader, vilka med sin flickkloka, halvvänligt avvisande kyla: —"Jag har ju inte ens nöjet att vara bekant med Er", eller något sådant konventionellt — andades dödsfrost på de värliga liljorna i Eldhs hjärta.

Värdinnan blev orolig, när man på fjärde dagen inte fick komma in på rummet, och telefonerade efter Eldhs pappa på landet. Fadern, som var en sträng och redlig man, anlände, och dörren uppbröts. Eldh befanns ligga på händerna i sin tomma säng, stirrande i taket. Sedan fadern satt hans livsandar i rörelse — med ett kok stryk! — kom Eldh halvgråtande upp till en av sina förtroliga vänner och biktade sitt kval. Snart var hans saga ute i var mans mun, men ingen vågade häna Eldh
Forts. (sid. 481.)

Den kände målaren August Hagborg har i dagarna avlidit i Paris, 69 år gammal. Hagborg var en av de främsta representanterna för 80-talets svensk-franska måleri, och som Konstnärsklubbens ordförande och centralfigur stod han under de senare åren i förgrunden inom vissa konstnärskretsar. Fiskarlivet i Normandie var det motiv han helst skildrade under sin krafts dagar, och hans Lågvatten i La Manche förskaffade honom 1879 hans första seger med medalj och inköp till Luxemburgmuséet. Även Göteborgs museum och

Nationalmuseum äga vackra dukar och skisser från hans bästa tid. Sedermera ägnade han sig med framgång åt interiörmåleriet, ett gott prov är porträttet av Zorn i ateljén i Mora. Som personlighet, var August Hagborg mycket populär i svenska konstnärskolonien i Paris. Hugo Birger har förevigat hans karaktäristiska fysiologi på sin berömda duk, Frukosten hos Ledoyen, där Hagborg vid Carl Larssons och Ernst Josephsons sida i fulla drag njuter konstnärslivets lycka.

Skogssällskapet har skaffat flera hundratal arbetslösa sysselsättning med att plantera skog i Göteborgstrakten. Det är mest kvinnor som användas till detta arbete.

Flickorna äro uppdelade i lag om 10 stycken, som stå under uppsikt av en arbetsledare. I sina ljusblå byxkostymer påminna de om en trupp träningsoldater på frammarsch i bruten terräng.

TIO ÅR SOM TEATERDIREKTÖR

Teaterchefen Gustaf Collijn

Bror Olson och Doris Nelson i Holger Drachmanns skådespel »Renässans». (Intima teaterns första program.)

Oscar Bäckström i Ludvig Holbergs komedi »Den politiske kannstøparen».

Harriet Bosse som Hilde Wangel i Henrik Ibsens skådespel »Byggmästar Solnes».

Lars Hanson som Gustav III i Aug. Strindbergs skådespel »Gustav III».

Doris Nelson.

Ellen Appelberg i Vilhelm Krag's lustspel »Baldewins bröllop».

DEN SOM I TIO ÅR VARIT TEATERdirektör, har haft sina skiftande upplevelser inte bara med Thalia och Melpomene, utan med diktare och skådespelare, med publiken och inte minst den oberäkneliga slumpen. Och direktör *Gustaf Collijn* har en hel del att berätta...

Det decennium, som nu avslutats med att han lämnat Intima teatern, skall ge stoff till några sidor i svensk teaterhistoria, som bli rika och hedersamma i ett kapitel, vilket utan dem skulle ha varit rätt så matt och ointressant. För övrigt böra bilderna å dessa sidor bättre än något annat erinra om de diktskapelser och scenskapelser, som för timmar, kvällar, veckor fått kött och blod på Intima Teaterns tiljor: vi se här teaterns främsta skådespelare under dessa tio år i deras lyckligaste roller. På Intima Teatern slog Lars

— GUSTAF COLLIJN BERÄTTAR

Fruarna Erastoff och Molander i Adolf Pauls komedi »Pompadours triumf».

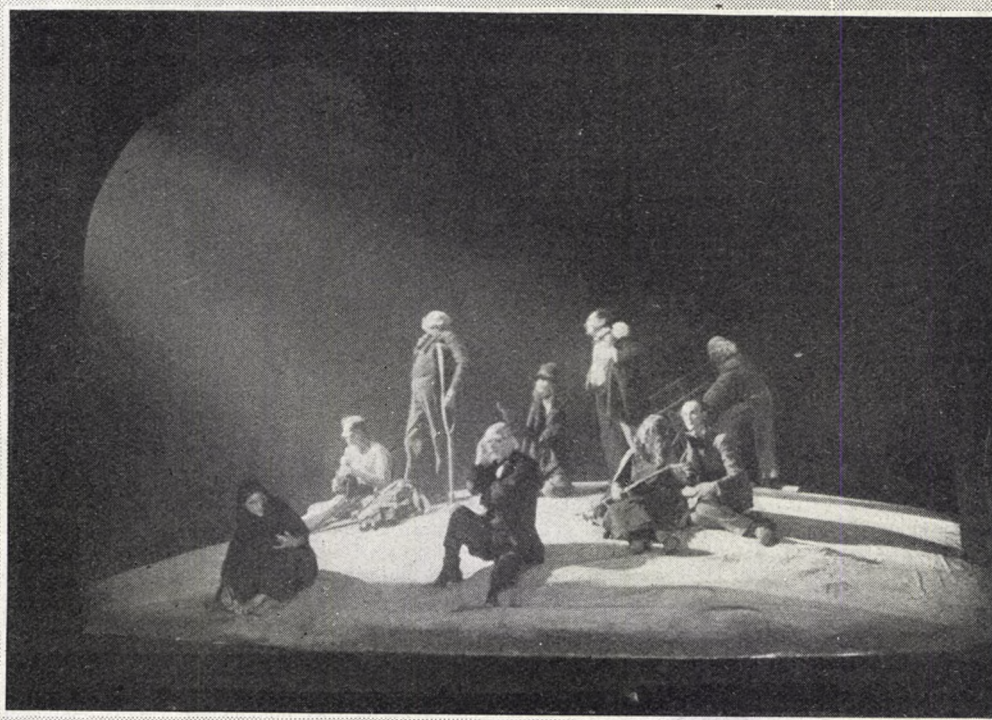
Seen ur Wessels lustspel »Kärlek utan strumpor». Fr. v.: Tyra Dörum, Ståhl, Alfthan, Ellen Appelberg och Ernst Eklund.

Hilda Borgström och Albin Lavén i »Hemligheten».

Karin Molander i Ernst Diderings »Nattkyparen».

Scen ur Pär Lagerkvists »Himlens hemlighet». (Intima teaterns sista program).

Spalten om böckerna.

Hansson igenom. Där log Karin Molander i ljuv kvinnlighet, tills lyckan och publikgunsten snart logo också mot henne. Tyra Dörum — jämte Ellen Appelberg, Ståhl och Josua Bengtsson den av gardet, som varit med från Intimans första dagar tills nu — visade där den starka, äkta komiska talang, som redan den borde vara nog att driva fram vårt så länge saknade svenska lustspel, åtminstone om musan ville nedlåta sig att umgås med vanligt folk. Doris Nelson och Edith Erastoff voro två andra stjärnor. Som gäster har teatern haft Gustaf Fredriksson, Hilda Borgström, Harriet Bosse, Astri Torssell, Oscar Bäckström. — Från Intimans kvällar minns man emellertid inte bara skådespelarna, utan också diktarna. Gustaf Collijn har haft en diktares värnads för diktverket. Även ung svensk dramatik har haft ett hemvist vid hans scen, segrat eller lidit de nederlag, som höra kampen till. Holger Drachmanns "Renessans" gav inledningen i dur, och avslutningen kom, som sig borde, i moll: med Pär Lagerkvists "Himlens hemlighet".

Gustaf Collijn om medgång och motgång.

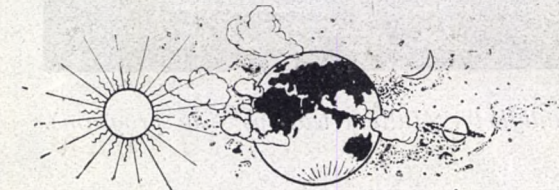
Stora framgångar äro att anteckna under namn som "Gustaf III", "Richard III", "Pompadours triumf". Motgångar har där också varit — men de ha ju intet namn. "Ingen teaterledning", säger direktör Collijn vid ett samtal med en medarbetare i Idun, "vore den också sammansatt av alla de teaterkunnigaste männen i Stockholm, skulle kunna helt undgå misslyckanden. Där är så många faktorer som spela in: diktverket själv, skådespelarna, tillfälligheten... När "L' amoureuse" ("För mycket kärlek") uppfördes första gången, blev det ett fiasko, andra gången — det var i fjor — en framgång. Ibland händer det, att allt syns gå väl vid generalrepetitionen, och så vid premiären, hör man en skådespelare ta en sak helt annorlunda än han gjorde vid repetitionen. Och då sitter man där uppe i direktörslogen och undrar: "Vad i Guds namn — — —?"

— "Men en hel del lustiga minnen har ni väl också?"

— "Jo det vill jag lova. Ett är detta:

Sällan har någon mer givit bild åt orden: "Varför skall man tvinga mig att sjunga? etc." än Tyra Dörum i "Kärlek utan strumpor" (se bilden.) Hon hatar nämligen av allt hjärta att behöva sjunga från scenen och två gånger har jag likväl utsatt henne för denna prövning, i "Kärlek utan strumpor" och "Positivhataren". Första gången fick jag använda alla möjliga medel för att förmå henne att sjunga. Ett, två, tre, hörde man Tyra Dörum räkna under vända. Hennes sång var ett lidande för henne, för vilket icke ens publikens applådsalvor utgjorde någon lindring. Aldrig ska jag glömma den min av ursinnig förbittring, som Tyra Dörum visade när hon vände sig från publiken mot oss som stodo i kulisserna. Hennes ångest tog sig uttryck i en väsning: "De galna människorna inbilla sig väl icke att jag tänker sjunga om det heller!" Hon ville slå ut med båda händerna och dämpa deras förtjusning. Aldrig har jag sett någon obevkligare över applåder än Tyra Dörum den gången.

E. TH.

NAMNEN MIKAEL LYBECK OCH RUNAR Schildt tillhöra två de mest framskjutna författarna i Finlands svenska prosakonst av i dag. Mikael Lybeck är den mera finlemmade, den mera inövande och skeptiske av de två, medan Runar Schildts diktarkynne har egenskapen att vara rörligare, blodfullare, färgrikare.

Mikael Lybeck utgav i vintras en epistolär novell, "Brev till Cecilia", vilken, liksom en av författarens tidigare böcker, romanen "Tomas Indal", gör intryck av att vara en utlöpare av den finländska och vemodbetonade prosakonst, som i Hjalmar Söderberg har sin främste målsman.

Sven Ingelet är en ung konsthistoriker, som under en resa i Italien träffar Cecilia, en fränsild hustru, lika vacker som själlös, men av vars blossande sinnlighet Sven Ingelet förhäxas, så att från hans sida ruset förbytes i en djup och stark känsla. Plötsligt lämnar hon honom, föregivande att hon måste resa hem till Finland, men i själva verket stannar hon i Berlin för att möta en annan dyrkare av sin kroppsliga fågning.

Efter hennes hemkomst till den finska herrgården sänder Sven Ingelet henne sina italienska brev, epistlar där ett fint intellektuellt skimmer blandas med utstrålningen av hans kärlek till henne. De äro som en finsk Petrarca's sånger på prosa till sin Laura, ehuru av en abstraktare hållning. Han berättar om sina studier för det konsthistoriska arbetet, varmed han sysslar, han ger henne utsökta små croquiser ur det italienska livet och han dissekerar sitt själstillstånd för henne i subtila ordföljder, som ibland närma sig det pretiösa.

Läsaren får rätt snart en föreställning om hur ovärdig Cecilia är att mottaga så mycken finodlad känsla och hängiven kärlek. Då och då inflätas nämligen i breven några ord sagda av henne till honom, ord vilka han vänder och smeker som dyrbara skatter, ehuru de påtagligt vittna om hennes väsende ädliga fattigdom. Men Sven Ingelet är med all sin kunskap ingen människokänare. Det ligger något av novisens okritiska beundran i hans känsla för Cecilia och när han därför genom ett fatalt öde upptäcker att han offrat sin kärlek på en vanlig slinka, kan hans bräckliga natur ej bära slaget utan han dödar sig efter att ha bett en vän återtaga breven.

Så enkel är den tråd på vilken författaren trätt upp Sven Ingelets epistlar. Allt beror av stämningen, det beslöjade vemodet, den fina ironien och den facetterade stilen. Genren tillhör en art litterär miniatyrkonst, som ej går fri från affektation, men i sina bästa partier äger charmen av ett brinnande hjärtas bikt.

"Häxskogen", en novellsamling av Runar Schildt, bäres av de goda egenskaper, som ligga i en smidig gestaltningkonst och skarp psykologisk teckning utan pedanteri och som Schildt äger i alldeles särskild grad. Hans berättarkonst har en osökt charm antingen det gäller att skildra natur eller människor och hans ironi — ty litet emellan glimtar ironien i hans klart springande stil — kommer på en gång lugnt och överrumplande och träffar där den skall träffa.

Inledningsnovellen "Spår i sanden" väger nog lättast i sanlingen. Det är en sommarhistoria med solken över ett vackert finskt skärgårdslandskap, eleganta damer och herrar i motorbåt, strandhugg med kafferep och som skuggande bakgrund till den ljusa tavlan: en kärlek som ville blomma, men dog i sin knoppning. Historien verkar som en luftig pastell, flygtig i linjerna och lyriskt betonad. Man läser den på tjugio minuter och glömmen den kanske efter fyrtio — dock ej helt. Slutraderna med sin vemodigt vackra livssyn lämnar ett länge kvardröjande intryck.

Den följande novellen "Zoja" ger en fascinerande och skarpskuren bild från det vita Rysslands landsflyktiga. Med äkta rysk fatalism lever den bortjade och utplundrade statsrådsfamiljen i en finsk småstad, från vilken undangömda plats den följer händelsernas utveckling. Man har blivit apatisk av olyckans slag, var och en vegeteras slött, medan de sista husgeråden och de sista umbärliga klädespersedlarna vandra till uppköparne. Sonen i familjen har skaffat sig morfin, varmed han dövar sig, och Zoja tar sig avdaga med giftet, den dag då ställningen visar sig fullständigt hopplös. Skildringen äger en dramatisk intensitet, som gör varje sida levande. Diktaren har med säker hand fått språket att klinga av de bortjadades ve och osläckliga längtan efter det fösvunna hemmet.

Slutnovellen "Häxskogen" är artistiskt och psykologiskt den av bokens skildringar, som står fulländningen nära. Här har Runar Schildts berättarkonst utvecklats all sin skarpa iakttagelse, sin förmåga av avrundad komposition och djupt trängande analys. Sinnrikt flätar han händelsens trådar, grupperar figurerna, fångar stämningarna och lodar själarna. Och icke minst: han, diktaren, företar en hänsynlös uppgörelse med sin egen konst och dess förhål-

lande till livet. Han synar sig själv och sina yrkesbröder i sömmarne och finner att för dem alla mäste livsvärden ramlar, människööden förintas, heliga band brytas, lycka tillspillogivas — allt för att dikten skall framstå helgjuten och levande.

De båda volymerna ha utgått från Albert Bonniers förlag. E. H.—N.

TILL KRONPRINSESSAN MARGARETAS MINNE.

FRÅN J. A. LINDBLADS FÖRLAG HAR I dagarna utgivits en minneskrift över Kronprinsessan Margareta, redigerad av Lotten Dahlgren och Julia Svedelius, en publikation som på ett lika vackert som värdigt sätt ger en bild av den bortgångna unga furstinnans liv och gärning. Bland de talrika medarbetarna märkas sir Edmond Philips, friherrinnan Anna Blomstedt, grevinnan Brita Wachtmeister, hertiginnan Madeleine d'Otrante, fröken Betty Hirsch, fröken Clara Boström, fröken Agnes Branting, fru Elsa Wallenberg, lektor Karl Fries, ärkebiskop Nathan Söderblom, doktor Selma Lagerlöf, fru Ann-Margret Holmgren m. fl.

Det är inga panegyriska utjutelser, som här möta läsaren, utan flärdöst och vackert hållna karaktäristiker, personliga intryck, episoder och minnen, som tillsammans ge en ädel helhetsbild av en mänskliga och kvinna, vars hjärtas rikedom var tillmätt efter stora mått, men som ock kände förpliktelsen att i största utsträckning ge av sina skatter. Ett belysande illustrationsmaterial, delvis efter hittills oreproducerade fotografier, kompletterar texten och ökar den vackra volymens värde.

Kvällar på parkett.

ANTONIO CORTIS ÄR EN NY GÄST PÅ Operan. Spanjor till börden inleddes han sitt gästspel med att återge en hemlandskaraktär, Don José i "Carmen". Rösterna har en äktlyrisk tenorklang, klingar stundom rätt svag, men kan gå i höjden som en fanfar. Sängsättet är nobelt och spelet fint genomtänkt, men mera behärskat än man egentligen tänkt sig hos "en äkta spanjor". Fröken Schillander glänste både vokalt och dramatiskt i Carmens roll. Publikerna var sparsamt representerad. Den förtog sig synbarligen på Jeritza-aftnarna.

På Intima teatern härskar nu revyn — Tagore och Pär Lagerkvist äro inte av det folket, som i längden passar i ett stockholmskt scentempel.

Revyn heter "Tittskåpet" och har Axel Engdahl till humoristisk förevisare. För muntrationens riktiga gång svara för övrigt Ludde Gentzel, Zara Backman och Robert Bohman som sköta det Engdahlska vitzmaskineriet med vanans hela snabbhet. Dessutom en hel del baletter av vackra damer, mannekänguppvisning och mycket annat, som tillhör en rättskaffens revy. Allt var ej nytt och allt ej heller roligt — men det är ju revy och revyn är ju så gott som sakrosankt i detta underbara kulturcentrum. ARIEL.

Blanchteaterns andra Moissiprogram, Schnitzlers enaktare "Paracelsus" och Tolstojs fragment (med en egendomlig smak av Gorki) "Skulden till allt", fick man se den berömda gästen i två rikt och intressant utformade roller. I "Paracelsus" är han undergöraren, som i själva verket står före sin tid, i Tolstojpjäsen vagabonden, i vars förvirrade själ det stundom jämte allt det förkomna finns en klarare, ädlare insikt, som bjuder honom att ta den förörrättades parti. I bägge rollerna framhävde Moissi glänsande just detta något, som ställer hjälten på sidan om alla andra, i gott och ont.

Tyvärr höll det övriga sällskapet icke måttet i jämförelse med gästen. Särskilt spelet i enaktaren bar spår av alltför forcerad inövning. Jämnare gick det då i Tolstojpjäsen, för vilken Moissi själv stod som regissör. E.

Södra Teatern hade på lördagen premiär på ett danskt lustspel, "Den store Hansen", av Fleming Lyngé. Det är en satir över de sociala missförhållanden, som nu äro rådande litet varstans i världen, intelligensfolkets svältfödning och kroppsbarnarnas överflödande välmåga. Ämnet är litet för uttömt just på den scen, där stycket nu kom upp, och detta var väl närmast orsaken till att mottagandet blev något lamt. Spelet var eljes gott på alla händer. Så var Eugen Nilson dräplig som den mäktige muraren Hansen, fru Stina Berg hade gjort en förträfflig typ av sin resoluta tidningsgumma, herr Fastbom i en professors skepnad var övertygande, Sigurd Wallén knep sin publik som tjugus handelsexpedit och fru Edith Wallén var en söt och omoralisk husassistent. Det är icke de uppträdandes fel om stycket ej blir så långlivat. R.

STEINWAY & SONS
STORT LAGER I ENSAMAGENTUREN:
LUNDHOLMS PIANOMÅGASIN
STOCKHOLM - JAKOBSBERGS GATAN 39

GUMMANS Tvättpulver

"SVALAN"

NYA
LUTH & ROSÉNS EL. A.-B.
Utombordsmotoravd.
STOCKHOLM 4.

PETRIS

ångpreparerade
havregryn och havremjöl
Naturläkekonstens yppersta hjälpmedel.
Läckra och hälsosamma.

STOCKHOLMS SLOTT
STOCKHOLMS
ELEKTRICITETSVERK
STOCKHOLMS STADS
BYGGNADSKONTOR
KUNGLVATTENFALLSSTYR.
STATENS JÄRNVÄGAR etc.
**ALLA KÖPA
MEMBRA!**
DEN STARKASTE STRÖMBRYTAREN
MEMBRA ERHÅLLES HOS
A.-B. MEMBRA STOCKHOLM 7
OCH HOS FÖRSTKLASSIGA
INSTALLATIONSÄFFÄRER.

A.-B. PHARMACIAS PYRALGIN-

TABLETTER

FÖRORDAS AV LÄKARE
vid förkylning, nervös huvudvärk,
iehas och reumatism samt som ett
specifikt medel vid influensa.

SÄLJES ENDAST I APOTEK

Lucia.

Av **MATILDE SERAO.**

Översättning av **Ernst Lundquist.**

(Forts. fr. n:r 18.)

LUCIA LÄSTE NÅGRA SVAR OCH lade sedan albumet på sin plats. Hon öppnade *sitt* album, det hon höll mest av: på en sida var en vissnad ros fastklistrad, och därunder stod en vers av Byron; på ett annat fanns en liten krans av violer med ett datum i mitten; på ett tredje var en kvinnoprofil, halvt utplånad, med namnet *Clara*. Det var ett kaos av torra blommor, verser, tankar, landskap, huvud, ett amerikanskt frimärke, en skalbagge tillplattad mot papperet, två ord skrivna med gyllne bläck. Hon smålog eller blev melankolisk, medan hon bläddrade i denna bok. Hon kunde endast med svårighet slita sig ifrån detta lilla bord och ej förr än hon smekande låtit sina fingrar vidröra en liten ödla av brons, som buktade sig med upplyftat huvud. Lucia var mycket förtjust i ödlor, små ormar och grodor; hon tyckte, att de voro vackra, intressanta, olyckliga.

En sak, som tog mycken tid, var pianot, som var betäckt med noter. Hon lät dammhandduken glida fram över den blanka ytan och slöt ögonen till hälften; det kändes som att röra vid silke. Sedan dammade hon de svarta och hvita tangenterna och avlockade dem disharmoniska, nästan klagande toner, en formlös musik, som det roade henne att variera i oändlighet. Lucia spelade ej mycket och tämligen medelmåttigt, men då hon fick besök av någon musikalisk väninna, satte hon henne vid pianot, medan hon själv slog sig ner i en Wiener-gungstol och hörde på med nedböjt huvud och halvslutna ögon. Hon var en ytterst tacksam åhörarinna av musik, stum av hänryckning. Det var i synnerhet tysk musik hon hade liggande på sitt piano, särskilt kyrkmusik av Bach och Haydn. *Aida* stod alltid uppslagen på notställaren.

Sedan kom turen till tapissribågen med en *stola* för madonnans kyrka — hennes madonna, *dei sette Dolori*. Bredvid stod det lilla sybordet med en påbörjad stjärna av "frivoliteter", en spindelväv utan nytta. Därefter stolarna, emmorna, puffarna, alla i olika stil och färg, ty hon hatade symmetri. På väggen hängde i en ram av vitt siden en guldmedalj, som hon fått i skolan som premium i modersmålet; där under hennes första barnsliga skrivprov. Slutligen en hylia med böcker, några utslitna skolböcker, en och annan roman och "Helgonens liv". Och äntligen, fästad på en sammetsdyna, en stor tearos med röda fläckar, som liknade bloddroppar: *rosa mystica*.

Då Lucia hade slutat, kastade hon bort dammkluten, borstade sig, tvättade sig om händerna, drack lite vatten med några droppar i för att rensa halsen från damm, gick åter ut i salongen, sträckte ut sig på soffan och överlämnade sig, åt sina fantasier.

4.

CATERINA LIETI INTRÄDDE. HON såg helt liten ut i sin päls, med sina röda kinder under uttermössan och med eleganta svarta handskar.

"Låt oss gå nu, Lucia! Det är redan sent."

"Nej, kära Caterina; vi kunna inte gå till mina fattiga förr än klockan fyra. Hon är knappast två."

"Då kunna vi ju gå till något annat ställe."

"Vart?"

"Till något ställe, där man har roligt."

"Då går jag inte med, jag har ingen lust att roa mig, jag har mera lust att gråta."

"Varför det?"

"Jag vet inte... jag känner mig olycklig."

Överraskande
resultat
nås alltid med
**GAHNS
TVÅLAR**

Gyllenhammars Underbara HAVRE-MUST

Mot blodbrist och bleksot

Ett sakunnigt utlåtande över
RUMFORD BAKPULVER

Undertecknad som lett de av Svenska Dagbladet anordnade demonstrationskurserna i bakning, har därvid använt Rumford Bakpulver såväl till matbröd som småbröd. Bakpulvret har visat sig överträffa alla de av mig prövade jästpulver vilket jag härmed på begäran intygar.

Stockholm den 23 April 1921
SARA OLSSON.

Hemkunsulent vid Svenska Dagbladet, Stockholm.

Om "THULES" SAGOPRISTÄVLAN erinnras

Förslagen skola vara insända före 10 juni till Halcks Annonsbyrå, Stockholm, märkta "Thule Choklad". Se för övrigt n:r 16 av Idun för 17 april.

DET EKONOMISKA HUSHÅLLET

VILAR PÅ MUSTADS MARGARIN

EFTER EN
ELEKTRISK ONDULERING
erhållas

NATURLIGA LOCKAR

som hålla sig oförändrade cirka ett halvt år

LUNDBORGS DAMFRISERING

25 BIRGER JARLSGATAN 25 (INGÅNG BRUNNSGATAN)

Rt. Norr 976
At. 24725

**Badkläder - Badmössor
Badskor - Badkappor - Badlakan**

Senaste nyheter

PARFUMERIE
ANTOINETTE W. NORDING

BIRGER JARLSGATAN 16
BIBLIOTEKSGATAN 11 HAMNGATAN 12

PELLERINS
Växtmargarin "Extra Växt"
Gräddmargarin "Högsta märket"

hävda alltjämt sitt anseende som marknadens förnämsta margarinfabrikat.

Kgl. Hovleverantör.

"Fötterna röja karaktären"

säger ett ordspråk — med viss rätt, om till fötterna även räknas fotbeklädningen. Ty förråda ej ett par ovärdade, av dåliga skoputsmedel förstörda skodon ägarens eller ägarinnans slarv och liknöjdhet?

Och återspegla ej ett par glänsande, väl underhållna skodon ägarens eller ägarinnans energi och intelligens?

Finheten i glansen och lädrets smidighet röja för den vakne iakttagaren, att det sistnämnda slaget skodon behandlats med VIKING-SKOKRÄM, ty detta fabriks glansgivande och läderbevarande egenskaper stå fullständigt utan jämförelse.

Industri-Aktiebolaget VIKING, Örebro
Kungl. Hovleverantör

"Min stackars, stackars Lucia! Men då är det ju mycket bättre att du följer med och söker förströ dig. Det lyckas kanske. Att ständigt sitta inspärrad i det här halvmörka rummet med sin parfymade luft, kan inte vara hälsosamt."

"Min hälsa är ändå förstörd, Caterina", svarade den andra i dyster ton. "Jag blir magrare dag för dag."

"Därför att du inte äter, kära du. Du borde äta mera. Det säger Andrea också."

"Vad säger Andrea?" frågade Lucia med sin liknöjda min, som Caterina tyckte så illa om.

"Att du borde förtära stark föda, dricka mycket vin och äta blodiga biffstekar."

"Jag är ingen kannibal. Sådana föreskrifter kunna vara bra för kraftfulla organismer, men inte för ett så skröpligt nervsystem som mitt."

"Andrea säger, att nerverna just stärkas genom oxkött."

"Det skulle tjäna till ingenting; jag skulle ändå inte kunna smälta det. Jag kan nästan inte smälta någonting numera."

"Men kläd nu på dig och följ med mig. Det är så uppfriskande kallt."

"Vart går du med mig?"

"Det säger jag inte. Vill du anförtro dig åt mig?"

"Må ske då... det okända lockar mig. Livsledan släpar jag ändå med mig överallt. Vänta på mig."

En halvtimme därefter kom hon tillbaka, i en svart klänning utan släp, garnerad med spetsar. En svart hatt med brett sammetsbrätte beskuggade hennes panna och ögon.

"Skola vi gå?" frågade Caterina.

"Låt oss gå; om jag blir trött, kunna vi ta en vagn."

Från Montesanto kommo de ut på Toledo. De gingo raskt. Det blåste en torr tramontana, men solen översvämmade gatorna med ljus. De flesta gingo hastigt med röd näsa och händerna i fickorna. Damerna hade ögonen tårade bakom floret och fuktade ofta läpparna, som hade blivit torra av blåsten. Caterina svepte pälsen tätt omkring sig.

"Fryser du, Lucia?"

"Nej. Det är märkvärdigt, att jag inte fryser."

Folk vände sig om för att se efter de bägge damerna. Det var ett egendomligt par. Den ena liten och rödblommig, med lugn min och klara ögon, klädd som en frusen ryska. Den andra lång och mager med ett par underbara stora ögon i sitt vaxbleka ansikte. En herre, som åkte förbi i en hyrvagn, sände dem en djup, vördnadsfull hälsning.

"Galimberty", sade Lucia i trött ton.

"Vart ämnar han sig?"

"Det vet jag inte... han skall väl bort och ge en lektion, antar jag."

"Vet du, vad Cherubina Friscia sade till mig härom dagen?"

"Har du träffat henne?"

"Ja, jag gick till skolan för att höra om föreständerskan, som var sjuk. Friscia sade mig, att de äro mycket missnöjda med Galimberty i skolan. Han kommer alltid för sent till lektionerna, går, innan timmen är slut, eller kommer inte alls."

"Jaså", sade Lucia likgiltigt.

"Inte heller är han så duglig som lärare numera. Han frågar inte efter de bestämda pensa, rättar kriorna illa, är vidlyftig och dimmig i sina förklaringar... med ett ord, han är förbi."

"Stackars Galimberty! Jag sade dig ju, att han inte var på sin rätta plats. Du skall få se, att det aldrig går väl med honom."

"Förlåt mig, jag frågar inte av nyfikenhet, utan av vänskap: skriver han fortfarande till dig?"

"Ja, varje dag. Han skriver om alla sina lidanden."

Edert

putsmedel

heter naturligtvis

**Röda
Björn**

Finnes flytande och i pulver.

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försälningssmagasin: Stockholm: Drottningg. 23, Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28, Norrköping: Drottningg. 16, Gävle: N:a Kungsg. 25.

VACKRA VITA
TRÄDGÅRDS-
MÖBLER

TREVLIGA MODELLER
GEDIGET ARBETE
BILLIGA PRISER

UTSTÄLLNING
MÖBEL-AVD. 3 TR.
A/B NORDISKA KOMANIET
STOCKHOLM

Rudolph Björklund & Co
Tapetaffär

8 Malmtorgsgatan 8
STOCKHOLM

AFFÄREN GRUNDAD
1 8 5 5

Specialité:
Svenska arkitekters mönster

Rikstel. 17 23 - Allm. tel. 6458

OMEGA
Världsmärket bland fickur.
6,000,000 Omega-ur i bruk.

BEGONIA CAMELLIA FLORE
PLENO

BLOMSTERLÖKAR

Enkel begonia, äkta jätteblommade, i färger vit, rosa, gul, orange, skarlakan och svartrod. 1 st. 35 öre, 6 st., en av varje färg, 1:95.

Dubbel begonia, stora, dubbla blommor i färger som enkel begonia. 1 st. 38 öre, 6 st. 2:25.

Gladiolus, ny prakt., vackraste nyhet i färger, vit, laxrosa, orangeröd, rengul, indigoblått, sammetsröd, mörkrosa, karminröd. 1 st. 33 öre, 8 st., en av varje färg, 2:45.

Jätte-dahlia i nya praktfulla sorter med väldiga blommor (c:a 20 cm. i diameter). Mycket rikblommade. Färger: gul, rosa, eldröd, purpur, rengul, vit, violett, orange, 1 st. 85 öre, 8 st., en av varje kr. 5:95.

Alla ovan nämnda blomsterlökar äro avsedda för trädgården. För krukodling rekommenderas

Prakt-kruk-liljor, jätteliljor med enastående vackra blommor, förnämsta och mest eleganta kruksblomma. Jättelökar. Färg: vit, rosa, röd. 1 st. 1:75, 3 st., en av varje, 4:95.

Ny-kruk-Calla är just inkommen i nya, extra goda variationer, mycket kraftiga lökar. Vackraste och mest omtyckta kruksblomma. Finnes i färger: renvit, rengul, vit med brokiga blad, 1 st. 1:45, 3 st., en av varje kr. 4:25.

Gloxinia, utmärkt vacker krukväxt. Blandade färger, 1 st. 60 öre, 5 st. 2:50.

I de fall då en viss färg av ovan nämnda blomsterlöksorter är slut, levereras närmast liknande.

Höst-phlox är en praktfull gruppväxt genom sin rikedom på färger och blommor. Under blomningstiden är den så överhöjd med blomklasar, att inga blad synas, endast blommor. Phlox finnes i färger vitt, rött, rosa, rosa med rött samt lila. Pris pr st. 1 kr., 5 st., en av varje färg, 4:50.

Perenna (fleråriga) växter i sortiment äro uttagna av arter som trivas och giva fullt utbyte å vanlig trädgårdsgård, och som äro fullt vinterhårdiga.

Sortiment n:r 1 innehåller 10 st. olika växter, höga, halvhöga och låga sorter. Pris kr. 5:— . Sortiment n:r 2 innehåller 25 olika sorter. Pris Kr. 10:— .

Alla i denna annons nämnda varor kunna levereras intill maj månads utgång, så långt lagret räcker.

Varorna sändas överallt, noggrant packade och med garanti för varans äkthet och grobarhet. Likvid uttages genom postförskott eller efterkrav, order understigande 5 kr. torde åtföljas av likvid, gärna i frimärken, jämte 80 öre till porto.

GARANTI: Varor ej till belåtenhet återtagas, ej grobara ersättas med nya gratis.

Order torde insändas omedelbart innan de flesta varor blivit slutsålda. Obs! Odlinganvisning medföljer varje order.

WIDNERTZ' FRÜHANDEL
Hälsingborg 10.

"Och du till honom?"
"Även jag, varje dag... långa brev."
"Säg mig, är det sant, att han kommer varje dag och ger dig lektioner i historia?"
"Ja, varje dag."
"Stannar han länge?"
"Ja. Vi tala naturligtvis inte bara om historia, vi tala om människohjärtat och dess känslor, om religion...
"Och kärlek?"
"Det också."
"Förlåt mig, att jag kommer tillbaka till det samma, som jag har sagt förut. Galimberti är mycket förälskad i dig. Kanske kommer han för sent till sina lektioner för att gå till dig, kanske uteblir han, emedan han uppehåller sig för länge hos dig. Tänk på det, du som är en så god människa."
"Det kan jag inte göra något åt. Om det är hans öde... så är det oundvikligt."
"Men tillåter din far dessa långa sammankomster?"
"Min far... han bryr sig inte om mig. Han är en människa utan hjärta."
"Säg inte så, Lucia."

(Forts.)

(Forts. från sid. 475.)
själv. Den länge, gänglige ynglingen bar sitt huvud för högt och
"Ögonen sågo mot länder som lågo för fjärran och skumt för en blick som vår..."
Jag gjorde en paus och såg på mina lyssnare. —
Nå, var inte detta en liten näpen vårhistoria?
Min fru nickade med dröm i ögonen. Målaren gjorde en grimas, stack penselskaftet på tvären i munnen och började med kniven skrapa ut litet av bakgrunden.

— Jag tycker att karlen bar sig fasligt bakvänt åt, sade han. Inte skulle han ha uppträtt mot en konditoriflicka på det sättet!

Mitt bröst hävdes av en suck. — Med din livs-åskådning, min käre vän, sade jag, skulle det möjligen fortfarande komma att bli tavlor till — men knappast några romaner!

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

Elsa Hallberg-Sjöström.

Fru Elsa Hallberg-Sjöström i Lund, välkänd för nykterhetsfolket i Skåne och i de orter i södra och mellersta Sverige, dit hon hunnit sträcka sina resor som talarinna i nykterhetsrörelsens tjänst, fyllde den 12 maj 65 år. Större delen av hennes liv, har upptagits av nitiskt arbete i de idéella strävandenas tjänst, så långt plikterna mot hem och anhöriga medgivit det. Sedan 1905 är hon förenad i lyckligt äktenskap med arkitekten Henrik Sjöström i Lund, en av de ledande krafterna i nykterhetslägret där.

Hon är dotter till den värderade kompositören, musikdirektör Bengt Vilhelm Hallberg, Landskrona.

Under 80- och 90-talen uppehöll hon i sin hemstad, Landskrona, en högt värderad privatskola, där hon med sin varma energi så lyckades förena både arbete och poesi i undervisningen att den för många av hennes elever blivit ett vackert minne för livet.

Frisinnad och varmhjärtad anslöt hon sig nästan strax till Godtemplarorden, då denna infördes i hennes hemstad. Hennes energi, varma och livliga temperament samt musikalisk begåvning funno där ett tacksamt verksamhetsfält. Efter hennes giftermål och avflyttning från barndomsstaden har hon i Skåne samt södra och mellersta Sverige verkat som omtyckt talarinna i nykterhetsrörelsens tjänst och bibehållit trots årens lopp både frisinnet, värmen och energien i sin karaktär samt hängivenheten för nykterhetsarbetets stora mission. De senaste åren har dock hemmets plikter hindrat henne från ett livligare deltagande i arbetet.

Ömtålig hud

Genom sina för huden välgörande ingredienser, äggula och lanolin, är Ovicula-tvålen en balsam för ömtålig hud.

F Pauli's

OVICULA

(ägg) - tvål

ten

BRODERIER

stort urval nu inkommet.

PROVER

till landsorten på begäran.

MEETHS

63 DROTTNINGGATAN 63

Veckans matsedel

bör erbjuda omväxling. Makaronipudding med skinka är en omtyckt rätt och tillagas sålunda:

250 gr. svenska makaroner kokas i saltat vatten c:a 20 min. och spolas av, 350 gr. rökt skinka skäres i tärningar. Blandningen härav lägges i en eldfast, smord, brödbeströdd form. 2 ägg vispas upp med 3 kkp. söt mjölk, 1/2 tsk. salt, 1/4 tsk. socker. Såsen hålles över. Puddingen gräddas omkr. 45 min.

NESTLÉ'S BARNMJÖL

har varit i bruk snart ett halvt århundrade över hela världen. Rekommenderas av läkare och användes nu i de flesta barnsjukhus och barnhem i Sverige med utmärkt resultat.

Vår nya
Elektriska spis
nr 7406 el. 7412
är just det ideal som
föresvävat varje hus-
moder.
Svenskt arbete.
Svensk konstruktion.
Särskilt lämpad efter
svenska förhållanden.

**ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA
STOCKHOLM**

LÄSARINNORNAS SPALT.

Spaltens redaktör ber enträget, att alla som insända meddelande till denna avdelning och även till "Frågor och svar" endast måtte skriva å ena sidan av papperet.

Svar till Skånska.

Det finns ju, som ni vet, så många olika banor att slå in på, men att vid eder ålder lämna det säkra för det osäkra, tror jag inte vara välbetänkt. Isynnerhet som ni ej äger kapital och tillika har er mor att försörja. Till "verklig nytta" kan man nog vara på vilken plats man är anställd, det beror alldeles på, hur man fattar sin livsuppgift. Att eder högsta önskan kan bli förverkligad är väl inte så omöjligt, vänta ni bara tåligt tills den "rätta" kommer! Men jag kan tala om för er, att även den vägen är törnbestrodd. Och hur man än får det i livet, så blir man ändå aldrig belåten med sin tillvaro, ty om man än vandrar genom en öken eller genom en solbelyst dal, så längtar man alltid till något bättre.

Z. Y.

Svar till "Två systrar".

Utmed Göta älv eller Bohusbanan finnes härliga platser vid skog och sjö. Annonsera i någon av de större Göteborgs-tidn. t. ex. Göteborg. Dagblad.

Men om det ej är någon särskild anledning, varför ni föredrar skog, så skulle jag i stället vilja rekommendera Kåringön, ty en bättre rekreation än att under några sommarveckor få njuta av Kåringöns friska, härliga luft och salta uppfriskande bad, känner åtminstone inte jag till. Kåringön är ju vissetligen badort, men man kan likväl bo där ganska billigt och ogenerat, om man vill laga sin mat själv. Bada kan man ju göra vid stränderna och ej behöva erlagga avgift till badhusen.

Z. Y.

"Två systrar" har också enskilt svar att avhämta likaså "Good Humour", "Husmor på landet" och "Gammal kontorsdam".

FRÅGOR.

Jag är en ensam dam på omkring 50 år, mina föräldrar äro nyss döda och jag står ensam i livet. Mitt lilla hem består av 5 rum och kök. Min årsinkomst är omkring 4,000 kronor. Jag har två dugliga tjänare. Nu är min fråga den: skulle någon av Iduns läsarinna vilja antingen dela med mig mitt hem så att det bleve för oss var delade utgifter eller inackordera sig hos mig för en 140 kronor i månaden. De allra bästa referenser kan givas men fordras också. Ensamlighetskänslan gör att jag är villig att dela med mig mitt hem.

En, som älskar sällskap.

Skulle möjligen någon av Iduns läsarinna kunna giva mig något råd och medel mot illamående på tågresa? Blir fullkomligt "sjösjuk" och kan ej reda mig ensam utan hjälp. Har försökt med bromkalium. Vore så tacksam för ett gott råd, ty det är en obekvärlig plåga, detta.

Lala.

Mina medsystrar i Idun bedes om ett klokt råd! Jag har ansträngande arbete hela dagen ända till kl. 5. Jag har sedan 2 timmars rast tills mitt kvällsarbete börjar. Jag vore så tacksam om någon hade ett gott råd att ge mig, om bästa sättet att under dessa två timmar hämta krafter och vila mig till kvällsarbetet.

Klen, mångas försörjarinna.

Jag har aldrig förr anlitat Iduns frågoavdelning men vänder mig nu till tidningens läsarinna i en tämligen delikat sak, då jag icke har någon riktigt närstående väninna att tala med, bara bekanta, och är utan släkt.

FALU- ÄTTIKA

— den bästa **konserverings-, mat- och bords-ättika** som finnes i marknaden —

tillverkas och försäljes i parti av

**Stora Kopparbergs Bergslags A.-Bol.
STOCKHOLM.**

Trädgårdsmöbler Villamöbler

i stort urval.

Begär katalog.

SVENSKA MÖBELFABRIKERNA
STOCKHOLM

Utställningar: BIRGER JARLSG. 24 och HORNSG. 32

Vid **Blodbrist** och
allmän **Svaghet** är

IDOZAN

Mest effektiva järnmedicin.
5 gånger kraftigare
än andra liknande preparat
Överraskande resultat.
Förordas av många läkare.
Fås på alla apotek.
A.-B. FERROSAN, Malmö.

"TRIPLEX- PENDEL"

MED EN

"TRIPLEX"

kan Ni ställa lampan precis där Ni behöver den och Ni kan ta den och lysa Er i skåp och hyllor.

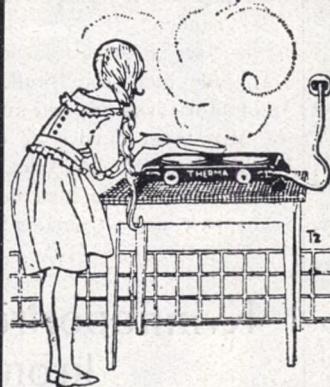
Betänk

vad detta innebär i tidsvinst och trevnad!

Skriv genast till

TRIPLEX-FABRIKEN - ENKÖPING

THERMA elektriska kokspisar

Kunna erhållas genom elektriska
installationstjänster och affären
K.Dahl & Co Aktiebolag
Stockholm
Göteborg Sundsvall

"KRONOS" GÖR SVART TILL VITT

ANVÄND "KRONOS" TITANVITILL ALL SLAGS MÅLNING

Fem fabriks-
lager i Sverige

BROSCHYRERNA »SOLSKEN» och
»VÅR TIDS MÅLFÄRG» samt »SVENSKA REFERENSER I ORD OCH BILD» hos alla förstkl. färghandl.

Ivar Müntzing & Co., Göteborg

Sundstrand

Den lämpligaste räkne- och additionsmaskinen för Eder.

Svensk uppfinning!

Pröva "Sundstrand" självskrivande räknemaskin innan räkne- eller additionsmaskin inköpes.

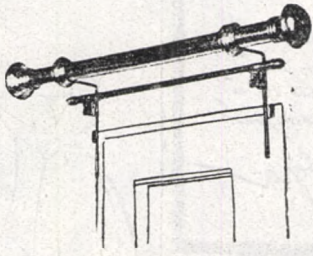
AKTIEBOLAGET HADAR SCHMIDT

GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Leverantörer till Statens och städernas olika institutioner, banker, bruk och enskilda företag.

VANA

PRAKTISK OCH VACKER ANORDNING FÖR GARDINER

Några av systemets fördelar:

SNABB UPSÄTTNING - INGA HAL I MURAR O. TAPETER - ALLA STÄNGER KUNNA NEDTAGAS DIREKT JÄMTE PASITTANDE GARDIN - EN PERSON KAN ENSAM PÅLÄGGA STÄNGERNA, ÄVEN VID STÖRSTA FÖNSTERBREDD.

TILL SALU I ALLA MODERNA AFFÄRER SAMT VANAS UTSTÄLLNING, INEDALSG. 4, 1 TR. R. 5562

Jag är trettio år, har varit gift sju år och har två små flickor. Fast det kan låta egenkärt, vill jag säga, att jag ser rätt fräsch ut och att jag alltid är trevligt klädd. Nu har jag det sista året märkt, att min man är mindre intresserad av mig än förut. Inte så att han är ovänlig eller brutal mot mig, nej, visst inte, men han är ofta likgiltig och litet uttråkad, och en småsak som bl. a. gör mig ledsen är att han i stället för att prata med mig på middagen och kvällen, när jag gläder mig åt att få tala med honom (jag hör *inte* till kategorien sladdertaskor) dyker ned i sin tidning. Att han läser sina tidningar vid frukosten, innan han går till sin plats, säger jag intet om, men på middag och kväll! Jag har börjat tänka över vad som kan vara orsaken till hans uttråkade sätt mot mig. Jag har skött mitt hushåll väl i alla år, jag har sytt mina och barnens kläder, gnott och sparat men försökt att ändå inte drunkna i det husliga utan också vara en söt hustru och en trevlig kamrat för min man. I min närmaste bekantskapskrets finnes en fru, barnlös, som alltid varit egoistisk och satt sitt nöje och sin trevnad före allt annat. Hon har rest bort och sportat månader i sträck, medan mannen fått vara ensam hemma, o. s. v. och ändå är hon efter åtta års äktenskap högt älskad, medan jag, som endast levat för min man, ser mig ignorerad. Vad skall jag göra för att återvinna min lycka och väcka min mans intresse? Skall jag bli egoistisk och ställa upp fordringar som fru X, skall jag resa bort en tid för att "båset skall bli tomt?" Att bara sitta med händerna i kors och se hur han glider ifrån gör mig förtvivad. Min man är en god och bra människa, jag tror honom ej om något ont, men hans likgiltighet plågar mig gränslöst. Kan någon ge mig ett råd?

Fru Dora.

Det är onekligen också ett intressant psykologiskt problem Fru Dora här ställer upp. Vem blir mest älskad: den egoistiska människan, som kräver och begär av andra eller den hängivna, uppoffrande, som bara ger?

FRÅGOR OCH SVAR.

N:r 104. Det lär finnas en brandsläckningsapparat i marknaden som heter "Total". Vore tidningen synnerligen tacksam om svar på var den kan erhållas, och om den är effektiv vid olyckstillfällen kunde lämnas i tidningens spalter.

"Årsprenumerant på landet."

Svar: Total är en utmärkt eldsläckningsapparat. Ett bevis är att statens järnvägar har försett alla sina postkupéer med denna apparat efter att ha provat flera olika patent. På sista tiden har apparaten fått en mycket stor utbredning, och man läser oupphörligt i tidningarnas beskrivningar på eldsvådettillbud, att hotande olyckor avvärjts på mycket kort tid genom Total. Ni kan köpa den hos Svenska Totalaktiebolaget, Vasagatan 11, Stockholm.

KÖKSALMANACK

Redigerad av IDA NORRBY.

Föreståndarinnan för Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala. FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 15-21 MAJ 1921.

SÖNDAG (Pingsdagen). *Frukost:* Bröd och smör; gravlax med färsk potatis; kaffe eller te. *Middag:* Sparris med rört smör; marinerad grytstek med grönsaker, brynt potatis och vinbärs-gelé; färsk rabarberkompott med vispad grädd.

MÅNDAG (Annandag pingst).

ENGELSK ZEPHYR

FRÅN KR. 1.30 PR METER

J. F. HOLTZ

H. M. DROTNINGENS HOFLEVERANTÖR

LEVYS LAVENDELTVÅL

kan icke överträffas.

Tillverkare: A.-B. ALBERT LEVY, MALMÖ.

är säker död

"MURIDIN" är det effektiva av alla kända medel för råttutrotning. Oskadligt för husdjuren, men dödar råttor av alla slag på en dag. Prospekt på begäran med intyg från hälsovårdsnämnder och enskilda över hela landet. Försäljes i flaskor om 100, 200 och 1,000 gram å 2:25, 4:— och 15:— kr. i alla färg-, kemikalie- och sjukvårdsaffärer samt från fabrikanter P. T:SON LILJEDAHL, Motala. Riks 446.

MIDGET LÄDER-ARMBAND

(Patent och lagl. registrerat varumärke)

Kr. 2:— Kr. 2:—

VÄRLDENS MEST PRAKTISKA LÄDERARMBAND

KLOCKAN SITTER ABSOLUT STADIGT OCH KAN ICKE GLIDA AV ARMEN

Sydda remmar av bästa engelska kvalitet.

BESE PROV HOS NÄRMASTE URMAKARE.

ENGROS: SVERIGES URMAKARE A.-B. - STOCKHOLM

Använd

Lundstedts Tvättmedel

och Ni blir belåten.

LÄTTSKÖTT - BILLIGT Fullt oskadligt för alla slags tyger.

Med benäget tillstånd framhållas bland otaliga intyg sådana från Doktorinnan Hulda Herslow, Malmö och Professorskan Julia Aurelius, Lund:

"Då jag nu till min större tvätt flera gånger använt Dir. Lundstedts tvättmedel och ämnar fortsätta därmed, ty det sparar på kläderna och sparar tid, vill jag härmed rekommendera detsamma till varje husmoder. Jag har låtit analysera pulvret och finnes däri inga främmande ingredienser."

Malmö d. 24 Februari 1921.

HULDA HERSLOW.

"Lundstedts tvättpulver har av mig använts med bästa resultat och vill jag därför på det livligaste rekommendera det. Tvätten är med detta pulver mycket lätt skött, linnet blir bländande vitt och skadas på intet sätt av några skarpa ämnen."

Lund den 19 Mars 1921.

JULIA AURELIUS. Professorska.

Å platser där tvättmedlet ej finnes tillgängligt, rekvirera från **AKTIEBOLAGET SVENSK TVÄTTMEDELSINDUSTRI** STOCKHOLM.

Köksskåp

av bränd furu med isolerat isskåp och spiselrum

Pris Kronor 588:—

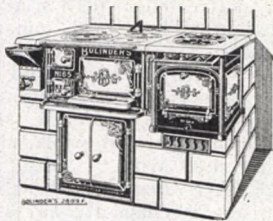
Samma skåp med fullständig inredning, elektriska kokkärl och servis för 6 personer

Pris Kronor 1596:50

WIKMAN & WIKLUND

Fleminggatan 17, Stockholm

Telefoner: Namnanrop

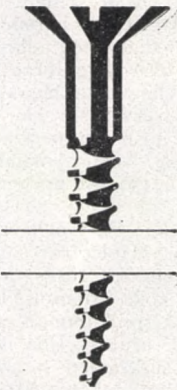

BOLINDER'S

HUSHÅLLSSPISAR

för ved-, kol- och gaseldning fylla de högsta anspråk på solitt utförande, gediget material, prydlig utstyrelse och ringa bränsleåtgång.

BESÖK VÅR MONTER PÅ BYGGNADsutställningen I KONSTAKADEMIEN

DYRTIDSSKRUVEN

börjar lossna och vi ha pressat ned priserna till lägsta möjliga. Se de ytterst billiga noteringarna i vår stora och eleganta VAR- och SOMMAR-KATALOG för 1921. Katalogen som upptager tusentals artiklar, därunder en mängd specialiteter för våren och sommaren, erhålles på begäran gratis mot endast portolösen.

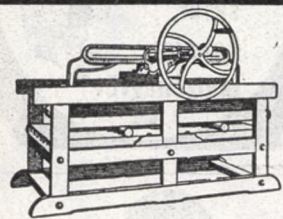
Åhlén & Holm, Stockholm.

Flaggor

Sticktäckan och

Vaddmadrasser i alla prislägen o. kvaliteter. Begär prislista. Driftiga agenter antagas.

Göteborgs Flagg- & Täckfabrik GÖTEBORG I.

KOCKUMS Manglar

Tillverkas för såväl hand- som maskinkraft. Solid och överlägsen konstruktion. Tvätten blir fin och behaglig och tyget skadas ej av manglingen. Prisuppgift o. övriga upplysningar från närmaste järnhandel eller från

KOCKUMS Jernverk, Kallinge

Försäljningskontor: STOCKHOLM GÖTEBORG

Gravvårdar

Bröderna Styrenius Stenhuggeri A.-B. VÄSTERVIK

Priskurant på begäran.

PRAKTISKA, MEJLILE

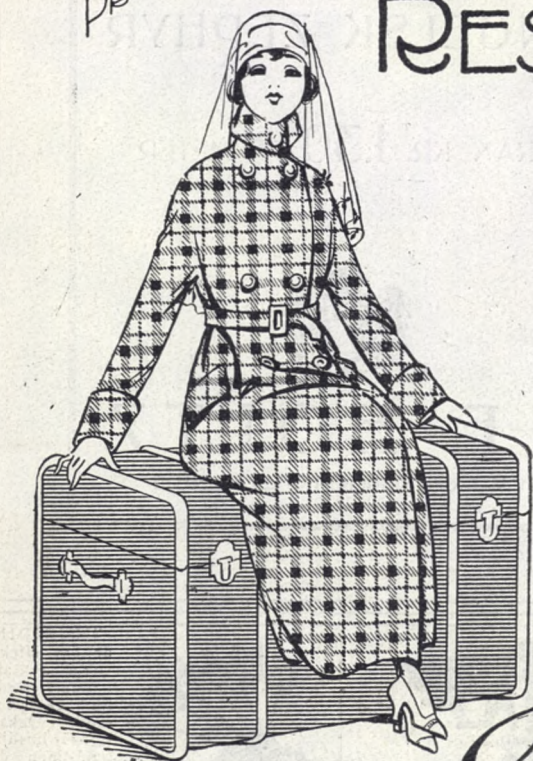
RESROCKAR

I FLERA OLIKA FÄRGER

89.50

Colmbloms

STOCKHOLM
Norrmalmsborg
GÖTEBORG
Kungägaran 57

En gammal fördom.

—Jo, lilla fröken. Jag vill ha en flaska riktigt fin eau de cologne, den bästa ni har. — Någon utländsk.

— Utländsk! Det är bara en gammal fördom, att utländsk eau de cologne är så särskilt bra. Nej, skall baron ha en verkligt fin eau de cologne ska vi ta en svensk, den här, var så god och känn...

— Ah—a—a härligt! Charmant. Vad heter den?

— E. d. C. — Hylins E. d. C.!

Trädgårds-
Möbler

Hopfällbara
Eleganta
Billiga

Prisk. gratis. Riks 19.

Bröderna Larssons Snickeri- & Skidfabrik,
Örbyhus.

Bonden Pavo sade till sin hustru:

Gäck i handelsboden strax Amanda, men låt icke expediten blanda samman åt dig någon dålig vara utan kärvt förklara:

”Jag måste ha Cloettas, det är visst, ja, den jag köpte av er sist den vill jag åter ha, ty den var mycket bra”.

GULD-CACAO
och
CHOKLAD

Cloettas

tillverkningar äro oumbärliga för hushållet och omtyckta av alla husmödrar. Till salu i originalförpackningar överallt.

RECEPT.

Snöäggsvälling (6 pers.). 2 lit. mjölk, 3 äggulor, socker, salt, rivet citronskal eller vanilj.

Till klimparna: 3 äggvitor, 2 msk. socker, 1—2 msk. potatismjöl.

Beredning: Äggulorna vispas upp i soppskålen. Äggvitorna slås till hårt skum, socker och potatismjöl röras ned. Mjölken kokas upp. I den kokheta mjölken läggs små klimpar av äggvite-skummet. Då de stelnat, tagas de upp och läggs på hårsikt. Mjölken avsmakas och slås under vispning över äggulorna i soppskålen. Klimparna läggs i soppan, som serveras varm.

Röda toppar (6 pers.). ¾ lit. saft, olika sorter blandade, ¾ lit. vatten, 150 gr. maizena- eller rismjöl.

Beredning: Saft och vatten får koka upp. Mjölet röres ut i litet kallt vatten och röres ner. Krämen får koka 10 min. Den slås upp i små spillkummar eller kaffekoppar, förut sköljda med kallt vatten. Då krämen stelnat, stjälpes den upp, och topparna ställas bredvid varandra i en låg glasskål. Tunn gräddes slås i skålen till topparnas halva höjd.

Mannabullar (6 pers.). 1¼ lit. mjölk, 1 msk. smör, 1½ kkp. mannagryn, 1 tsk. salt, 1 msk. socker, 8 bittermandlar, 1—2 ägg.

Panering och stekning: 1 ägg, 2 msk. mjölk, 1 kkp. fint stötta skorpar, 75 gr. smör.

Beredning: Mjölken med smöret kokas upp. Mannagrynen strös i, och gröten får koka 20

SKADEINSEKTERNA

i Edra trädgårdar bekämpas effektivt med hjälp av

COOK'S

Nikotinbesprutningsmedel

Sammansättning:

NIKOTIN

KVASSIA

S Å P A

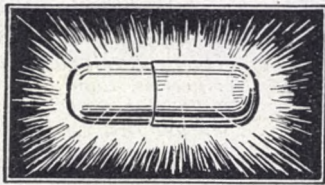
SVAVEL

M. M.

Säljas av Frö- & Kemikalieaffärer landet runt.

GENERALFÖRSÄLJARE:

TÖRNBERG & C:o, Göteborg

SPIECKERS SANOKAPSLAR

alstra nerv- och muskelkraft. Undanröja kraftnedsättning, trötthet, sömnlöshet, överansträngning, blodbrist och svaghetsstillstånd, ojämförligt snabbare än något annat medel. Intyg från kända svenska personer på begäran gratis och franko. Askar om 20 kapslar (tillräckligt för 20 dagars bruk) å alla apotek och kemikalieaffärer till pris kr. 4:25 eller exp. portofritt från undertecknade.

Stor kur (10 askar) kr. 38:50.

Liten kur (5 askar) kr. 20:—.

Generalagenter för Skandinavien:

Harald Westerberg & C:o,
Göteborg.

En skrivmaskin

i Edert hem!

Hur ofta önskar Ni icke hava en skrivmaskin till hands i hemmet, på resor etc.? Denna önskan uppfylles genom att Ni köper

CORONA

en fullständig skrivmaskin, som tar ytterst liten plats och väger endast 3 kg. Elegant, tillförlitlig, hållbar, billig!

Begär prisuppgift!

A.-B. Maskinaffären Royal Standard

1 Malmorgsgatan 1,
STOCKHOLM.
Allm. 27 65. Riks 92 08.

Kungsörs

VATTENKANNOR och alla slags hushållskärl av koppar, bleck, aluminium. Prydliga, praktiska, prisbilliga.

Finnas i alla järn- och bosättningsaffärer.

A.-B. Kungsörs Bleckkärleksfabrik, Kungsör.
Drottninggatan 20, Stockholm

MAZETTIS
CHOKOLADER
Överdådigt delikata

AXA
Havre-
Gryn-Mjöl-Must

AXA Havrepreparat äro utan överdrift erkända såsom världens finaste i såväl näringsvärde, arom, lättsmälthet, lättkokthet, dryghet och hygien.

Köp original-paketer! *Då vet du vad du får.*

AMATÖRKAMEROR

Fredsutförande. Olika världsfabrikat
MATERIAL OCH TILLBEHÖR
för fack- & amatörfotografer.
AKTIEBOLAGET ARTO,
Malmö.
SÖDRA FÖRSTADSGATAN 2.
Rikst. 52 76 och 56 22.
Illustrerad katalog kostnadsfritt.

DET NUMERA FÖRNÄMSTA HVETEMJÖLET ÄR

ALLA HVETEN PERSSON'S HVETEMJÖL
PÅ
CHRISTIANSTAD
ÖSTEBORG
KRISTALL-PATENT

Frälsningsarméns Handelsdepartement,

Östermalmsgatan 24, Stockholm.
Filiäl: Södra Allég. 9, Göteborg.

**Musikinstrument,
Bok- & Pappershandel
Manufaktur- o. korta va-
ror. Reseffekter m. m.**

Förstklassiga kvaliteter:

**Kaffe. Teer. Kakao.
Arméskokräm.
Armétvål.**

Nytt hår

erhåller Ni genom min vetenskapliga behandling av huvudsvålen. Endast till mig bör Ni vända Eder, om Ni behöver rationell hårbehandling! Satsen "Vineta": för härväxt och härfrankallning anbefalles. Kr. 10:— franco postförskott. (Intyg bindisposition). Hårspécialisten Märten Edman, Risåsgatan 25, Göteborg.

Troll Tvål

(Tomtens)

BÄSTA MEDEL

FÖR
LÖDNING I HEMMET

AR
CITO

Finnes i varje järnhandel.

Genom en annons uti **Nya Vermlands-Tidningen**, som är Vermlands äldsta och enda dagliga tidning, träff- hem i länet far Ni över **10,000** och stiftet. Huvudkontor: Karlstad.

BÖRJA DAGEN

så att Ni får styrka att kämpa dagens strider.

Åt en portion Quaker Oats varje morgon innan Ni går till Edert arbete under 30 dagar och Ni kommer att fortsätta därmed hela livet.

Quaker Oats är de bästa havregrynen av världens finaste havre.

Quaker Oats

Stölma-kameror & material äro bäst!
Erhålles hos våra återförsäljare eller direkt från *Stöltens Fotohus*, Malmö

min. Den smaksättes, och då den kallnat något röras äggen ner, och gröten hälls upp på flata fat att kallna. Den skäres sedan ut och formas till avlånga bullar, som paneras i ägg och skorpor och stekas gulbruna i smör.

Omelett med makaroner och skinka (6 pers.). 3 ägg, 2 msk. mjöl, 3 kkp. mjölk, salt, socker.
Fyllning: 1 hg. makaroner, vatten, 1 msk. smör, 1 msk. mjöl, 1-2 dcl. mjölk, salt, ¼ skinka.

Beredning: Omeletten gräddas i stekpanna. Makaronerna brytas sönder i 4 cm. långa bitar, sättas på i kokande, saltat vatten och få koka tills de bli mjuka utan att spricka sönder. Vattnet avhålls. Makaronerna fräses i smör, litet gott mjöl strös över, och mjölken spädes på. Stuvningen får koka och smaksättes. Skinkan skäres i tärningar och bräces. Makaronerna och skinkan läggas på ena havan av omeletten, och den andra halvan vikes över.

Stuvad färsk sill (6 pers.). 6-9 färsk sill, 1 n.sk. salt, 2 msk. smör, 3 msk. mjöl, 2 msk. hackad persilja, 2 dcl. varmt vatten.

Beredning: Sillen rensas och tvättas väl. Den gnides in med saltet och lägges ner i en smörbestruken, vid kastrull. Mjöllet och persiljan strös över, och resten av smöret lägges i flockar överst. Vattnet tillsättes, och sillen får koka 20 min.—½ timme. Kastrullen skakas emellanåt. Sillen lägges upp på karott, såsen vispas upp, avsmakas och hälls över.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast bestyrkta avskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

HUSFÖRESTANDARINNA, praktisk, med elem.-bildning, musikalisk, helst oberoende, allvarlig, som med litet hjälp kan sköta ensam, 40-årig högre ämbetsmans hem å landet, erhåller plats. Svar till "Ämbetsman", under adr. S. Gumælius Annonsbyrå, Sthlm.

HUSHÅLLSFRÖKEN

kunnig i matlagning, konservering och allt vad till ett hushåll hör och med vana att på egen hand hava överinscende och kunna förestå ett dylikt, får plats genast. Husa och kokerska finnes. Svar med fotografi och lönepretentioner sändas till "Herrgård i Värmland", und. adr. S. Gumælius' Annonsbyrå, Sthlm, f. v. b.

GOD PLATS

finnes ledig 1:sta Juni för en flicka som ensam självständigt vill sköta mindre hem, där god och kunnig hjälp erfordras. Väl kunnig i enkel matlagning och bakning, samt intresse för hemmets göromål fordras. Hjälp till grovgöromål gives. Alla bekvämligheter, eget rum, fri resa. Ansökningar och betygsavskrifter åtföljda av fullständig upplysningar om kunskaper, ålder, fotografi och löneanspråk sändas till Fru Fanny Andersson, Bryggeriet, Sölvesborg.

Bättre flicka

kunnig i sjukvård, villig att hjälpa till med i hemmet förekommande göromål, erhåller plats i liten familj. Svar med fotografi till "Fru B. A.", Box 39, Borås.

En barnkär och sy-kunnig bättre flicka

erhåller plats, nu genast. Svar till Fru Anna Boholm, Hotellet Nossebro.

Husföreståndarinna.

Bildad, hushållskunnig dam. Porträtt önskas. Adress: Sjötorp, Tutaryd Greve G. von Rosen.

Ung, bättre flicka, som önskar lära sjukvård erhåller plats i Stockholm å anstalt. Obs! Ingen avgift. Svar till "Översköterska", Skottes Annonskontor.

En bättre flicka

frisk och trevlig får plats hos ensam dam som sällskap och hjälp i hushållet. Foto, betyg eller ref. och lönepretentioner insändes till Arbetsförmedlingen Seffle.

En elegant och praktisk möbel!

HUSQVARNA Symaskiner, som tillverkas i en mängd olika modeller, bl. a. synnerligen smakfulla möbelutföranden, äro en prydnad för varje svenskt hem. Samtidigt äro de tyst- och lättgående, praktiskt byggda, solitt utförda och användbara till alla slags sömnadsarbeten. Vid köp av symaskin bör Ni alltid i eget intresse se till att Ni får

Husqvarna
symaskiner

Husqvarna Symaskiner äro de enda, som tillverkas inom landet. Återförsäljare på alla större platser. Förnämliga avbetalningsvillkor.

Använd alltid
**FLORODOL-
TVÅL**
*Erkänd överlägsen alla in och utländska medtäv-
lare.*

**I KÖKET
OCH
PÅ MATBORDET
ÄR**
Arboga
ALFA-KO
HUSMÖDRARNAS
A OCH O

Använd alltid i hushållet
SVENSKA MEDICINALVÄXTFÖRENINGENS

torkade blåbär, lingon, spenat, dill, sopprötter m. m.

Högsta kvalitet. Billiga, hållbara, lätta att förvara och enkla att använda. Utförlig beskrivn. medf. varje kartong. Finnes i varje välsorterad speceriaffär.

OBS! Förekomma i minut endast i våra kartonger

ZENITHS

Gräddmargarin "Extramärket Zenith"

för matlagning och bak, och

Växtmargarin "Extra Växt"

för bordet,

äro marknadens förnämsta fabrikat.

**VICTORIAS
LAVENDEL TVÅL**
FÖRNÄMSTA I SVERIGE

NISSENS
äkta
**Bröst-
karameller**
mot
hosta o. heshet

Den Dam
som sätter värde på
en VERKLIGT FÖRSTÄLLSÖD PÄRMY
föreskunnar ej ett prov
Esteria
Denne parfym
främst bild av äkta blomjor i olika blandningar
ger fullständig illusion av
NATURLIGA FRISKA BLUMOR
ANUT LUNDQVISTS TEKN. FABR. VÄXJÖ.

Depoten för Äkta Spetsar
K. LUNDBECK,
Kungsgat. 58, 1 tr., Göteborg.
Tel. 126 55.
Spetsar, Motiv, Dukar, Näsdukar,
Blusar, Kragar, Barnkl., Brodyr.
Rikhaltig, smakfull sortering.

Trädgårdsbok

av **Sigrid Melander** är »trevlig o. praktisk.» (U. N. T.) »Förf. har entusiasm för sitt ämne o. sakkunskap också. Överskådlig o. populär.» (Säningsmannen.) Ill. Pris kr. 4.25.
Lindblads Förlag, Uppsala.

Tvätta
med

Tapetkompaniet
levererar Eder

till lägsta priser. Största sortering av in- och utländska kvaliteter. Rekvirera prover genast. Rikst. 99 05. Allm. 133 20. Katarinav. 7, Sthlm. (Vid Slussen.)

GRÖNSAKS- & BLOMSTERFRÖ

m. m., m. m.
säljes under garanti av

FRÖODLINGENS FRÖHANDL

Grönsakstorget Göteborg
(Affären grundlagd 1883.) Begär vår illustrerade katalog.

Låt Tomten hjälpa dig

med sitt kraftskurpulver!

Ärade husmödrar!

Det är Er måhända obekant vad Sveriges bästa och pålitligaste hjälpmedel vid småbarn heter? Det heter Gooda-Jästmjöl. Burkar å 25, 40 och 75 öre köpas och "Några beprövade recept" fås gratis överallt.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co., Göteborg

För den nyfödde.

Reklamkartongen med komplett, fin välsydd utstyrelse å Kr. 15 samt Extra elegant å Kr. 19 och 25. Mönster medf. Enbart mönster 2:50. Fru Casparsson, 3 Järntorgsgat., Örebro

Svenska Kurortföreningen

A.-B. Bie

Badanstalt, Katrineholm, Kneippbad. Starkt radiumhaltigt vatten. Skogsluft. Uppl. Badkont. Bie. Läk.: Dr Nils Wennström, Stockholm.

Borgholm

(Öland). Härligaste klimat. Billigaste priser. Alla uppl. Kamrerarekontoret. Överläkare: Dr Joh. O. A. Bergqvist.

Båstads

Havsbad och kuranstalt. 1/6-1/9. Milt, jämnt klimat, härligt läge, en av Väst-kustens naturskön. badorter. Läkare: Dr Anders Weltzin, Stockholm. Gymn.-dir.: Th. Holmberg.

Djursåtra

Brunn, Versås. Lugnt, stilla, enkelt. Högt o. fritt läge. Järnkällor. Vål serv. bad. Heltuff. Elektr. ljusb. Omsorgsfull massagebeh. Billigt. Läk. Fredrik Sundelin, Stockholm.

Eda

(Vermlands Eda) Charlottenberg. (N. V. Stamb.) Ss. 3/6-15/8 två term. Tidsenl. badhus, utm. bad, vanl. o. medicinska. Läk.: Dr J. v. Sneidern, Stockholm.

Fiskebäckskils

Havskuranstalt. Säs. 10 Juni-början Sept. Ypperl. läge v. västk. Dammfri, mild o. stark. havsluft m. härl. bad. Förstkl. Badrest. m. spritriätigh. Abonn. kr. 7.

Fjällnäs

c:a 800 mtr ö. h. i björkskogsb. Härl. fjälln., gott bord, c:a 60 rum. Juni-Aug. Läk.: E. Rodhe.

Grennafors

Brunn, Smål. högl. Sjö. Modern. badf. Läk.: Dr B. Björnsson, Sthlm, Riks Moheda 7.

Götarp

pr Gnosjö, Smål. Högt läge i skogr. trakt vid sjö. Vanl. badf., god järnkälla. Rikst. Mass. Läk.

Hjo

Badanst. Sund. läge vid Vättern. Utm. bad o. bost. Strandf. God mat. Utvidg. badlok. Läk. Dr E. Tengstrand, Sthlm Gymn. o. mass. Dr Hj. Ekberg, Stockholm.

Hälsans

Brunnsanstalt, Hälsingborg. Den berömda So-fiakällan. Järnkäll. Härl. havsbad i Öresund med sandstrand. Reum., mag- och tarmsjukd., katarrer. Läk.: A. Björkman.

Johannisdal

v. Köping. Järnkälla m. hög radioaktivitet, vars vatten anv. även till alla bad. Läkare: G. Ericsson, Köping.

Källvik

8/6-21/8 v. Loftah. Hälsobr. o. bad mot Rheum., Gikt, Nervsj. Läk.: W. Bergwall, Kneippbad.

Loka

7/6-18/8. Rheumat., Hjärtfel, Neurasth. Berömda gyttebad. Radiuminhal. Överl. Th. Hedberg, Sthlm.

Medicinska förfrågningar

besvaras av resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den av Sv. Kurortföreningen utgivna publikationen "Svenska Bad- och Kurorter" (tillgänglig i bokhandeln) och till de olika kurorternas prospekt, som erhållas genom kamrerarekontoren och Svenska Turistföreningen, Stockholm, samt genom Nordisk Resebureau, Stockholm, Operahuset; Göteborg, Palace Hotell; Malmö, Stortorget 13 A; Köpenhamn, Kristen Benikowgade 1.

OBS! Önskligt är att kurgästerna medföra eget linne.

Plats finnes 1 juni

för pålitlig person, som ensam vill åtaga sig att sköta hemmet och matlagningen för min man medan jag o. barnen äro vid badort. Bostad: villa vid Väner i Vänersborg med liten trädgård. Svar med foto, rek. o. löneanspråk, till Doktorinnan Englund, La-sarettet, Vadstena.

Pålitlig barn-sköterska

erhåller plats för 2 barn. Fru Edit Palmers, Molinsgatan 5, Göteborg.

Två fröknar,

kunniga i matlagning kunna få dela en kokersplats å större skollovskoloni. Fritt vivre den arbetsfria delen av sommaren. Svar märkt "Kamratskap och arbetsglädje", torde insändas und. adr. S. Gumelius' Annonnsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Kokerska,

välrek. och van vid lantushåll erhåller snarast god plats på gods i Södermanland. Köket nyreparerat med modernaste bekvämligheter. Köksa finnes. Svar till Löfsunds Säteri, Tystberga. R. T. Oskarskäll 11.

Bättre, hushållskunnig flicka,

van vid ett hems skötsel, får god plats i liten familj. Svar till "Genast", p. r. Säfte.

Sjuksköterske-befattningen

vid Västmanlands läns sinnesslöanstalts asylavdelning är till ansökan ledig före den 15 maj. Löneförhållanden: Grundlön 700 kr., dyrtidstillägg 100 proc. samt fritt vivre. Ansökan åtföljd av tjänstebetyg, meritförteckning, samt ålders- och läkareintyg insändes till föreståndarinnan under adr. Sofielund, Strömsholm.

Rostocks

Brunn 1 Juni-31 Augusti. Hälsökälla, varnma-kalla bad. Läk. Restaurat. under ny regim. Billigt. Prospekt.

Ryd

Badanst. m. radioakt. järnk. Elektriskt ljusb., Massageb., Kneipp. Skog o. sjö. Billigt. Läk.: Bertel Möller, Sthlm.

Saltsjöbadens Badhotel

Alla moderna badformer. Fullständig gymnastikinstitut. Öppet hela året. Läk.: Dr O. F. Aberg.

Skagersbrunn

Vatten o. luftkur., järnkälla. Vanl. badform. Rad.kur. Sjöb. Läk. Alf. Ternell, Stockholm.

Strömstad

Havskuranstalt, milt havsklimat, berömda gyttebad, nytt friluftsbad, solbad. Säsong 10/6-31/8. Läkare: A. Berghel, Stockholm.

Sätra

Brunn, 1,4 mil från Sala. Dagl. automobiltr. Gyttebad. Gymn., mass.; särsk. matordn. för magsj. Öpp. 3/6-5/8. Intend.: Doc. Dr Torsten J:son Hellman.

Söderköping

Brunn och bad. Nytt 1.klass. badhus. Nauheimerb. Elektr. ljusb. Sjukgymn., mass. och helteffsbeh. Utm. skogsprom. Gott billigt bord. Läk.: R. Almborg, Sthlm.

Södertelje

Badinr. öppen året om. Kallvattenkur. Tvåmassagebad, varma salt- och tallbarrsbad, elektr. ljusbad.

Tranås

Vattenkurant. Öppen året om. Varm- o. kallv.-beh. Luftbad. Röntgen, Höhensonne, Dietkur. Moderata priser. Läk.: H. Tham, Tranås.

Trosa

Bad- och sommarvistelseort. Naturskönt läge. Ren och stärkande luft. Varm- o. saltsjöbad. En läkare.

Tulseboda

Brunns- och kurort, Kyrkhult, Blekinge. 1 Juni-31 Aug. Natursk. läge i högt ligg. skogstr. Utm. bad. Apotek. Bill. levnadsomk.

Ulricehamns

Sanatorium och badanst. Öppet året om. Vidsträckt skogsomr. Mer än 300 m. över havet. Alla brukliga bad och fysikal. behandl.-met. Läk.: John A. Andersson, Ulricehamn.

Varberg

Havsbad och gyttebadanst. Bästa havsbad, spec. gyttebad. Elektr. ljusbad. Moderata avgifter och levnadsomkostnader. Läkare: Dr Sigge Wikander, Storgatan 12, Stockholm.

Öregrund

Härl. läge. Gott bord. Brukliga badf. Läk.: Dr H. Akerberg, Öregrund.

I goda hem

finnas väl avlönade platser för ex. barnsköterskor, barn- och ensamjungfrur, husmor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling.

Regeringsgat. 107. Högbergsg. 37. Exped.-tid 9-4, dag före helgdag stänges 2.

Obs! Betyg och rekommendationer böra medhas. Även tillf. arbetskraft förmedlas. Avgiftsfritt för både husmödrar och tjänare.

Kompetent barnhusa

erhåller god plats från den 15 maj. Svar med betygsskrifter till "Zelos", A.-B. S. Gumelius' Annonnsbyrå, Göteborg f. v. b.

I liten, idyllisk badort

vid Kristianafjorden sökes jungfru ell. ung dam, något kunnig i matlagning, av yngre ensamstående dam. Lön kr. 80:—. God behandling utlovas. Ans. med avskrift av attester, helst fotografi till Fru Anna Gude, Son, Norge.

PLATSSÖKANDE

UNG FLICKA från bildad hem önskar över sommaren komma till familj på landet för att mot fritt vivre deltaga i förekommande göromål, event. läsa med mindre barn. Genomgått hushållskurs. Ref. givas och önskas. Svar till "18 år", Iduns exp. f. v. b.

18-ÅRS FLICKA från gott hem önskar komma till präst- eller herrgård som husmors hjälp mot fritt vivre och någon lön, helst där ungdom finnes. Genomgått 8-klassigt läroverk samt hushållsskola. Referenser önskas och givas. Svar till "Frisk och Hurtig", Iduns exp. f. v. b.

29-ÅRIG WIENLÄRARINNA, något kunnig i sv. språket önsk. plats under sommarmån. Svar till "Fritt vivre 1921", under adr. S. Gumelius' Annonnsbyrå, Sthlm, f. v. b.

VEV vill skaffa en äldre totalt medellös frkn (f. d. guvernant) hem och arbete? Gladlynt, frisk, duktig i sömnd och lappning samt skrivning. Goda ref. finnes. Oändligt tacksam för snar hjälp. Svar till "Medellös", Iduns exp. f. v. b.

Lärlarinna

önskar plats i familj eller hos ensam dam i Stockholm, som sällskap och hjälp, gärna utrikes resa. Betalar gärna. Svar till "Språkstudier", Iduns exp. f. v. b.

22-årig folkskollärlarinna

önskar plats att läsa med något eller några barn, helst på lägstadiet. Svar till "Sommar", Iduns exp. f. v. b.

Plats i god familj

eller där husmor saknas, önskas den 15 juni eller senare av flicka kunnig i matlagning, bakning och konservering. Rekommendationer finnes. Önskar bli ansett som familjemedlem. Svar till "Ordningsfull och plikttrogen", Kungsbacka p. r.

26-årig skånska

av god familj önsk. plats i bättre hem som verklig hjälp och sällskap, helst i Stockholm ell. dess närhet. Kunnig i matlagning, sömnd o. handarbete. Lön önsk. Sv. till "Familjemedlem juni 1921" Cimrishannsbad, Simrishamn.

Till utlandet.

Resvan, språk- och sjukvårdskunnig dam önskar under sommaren medfölja familj eler ensam person som hjälp och sällskap mot fritt vivre. Svar till "Lärlarinna", A.-B. S. Gumelius' Annonnsbyrå, Göteborg, f. v. b.

Stark, frisk, snäll, väluppfostrad flicka

söker under sommaren anställning hos bättre familj på landet. Svar till "Brita 16 år", Iduns exp. f. v. b.

Enkel, 23-års barnkär sykkning barnfröken

önskar plats. Svar till "Pålitlig familjemedlem", Filipstad p. r.

Vem vill

under någon av sommarmånaderna hava till hjälp och sällskap i hemmet eller vid sommarvistelse 32 års dam. Ref. givas. Svar till "11 månad mot fritt vivre", Iduns exp. f. v. b.

Ex. barnsköterska

önskar plats där 1 eller 2 barn finnes. Svar till "W. K. Sköterska", Heberg, p. r.

Tysk lärlarinna,

undervisningsvan önskar plats (juni-september), som sällskap och hjälp. Goda referenser. Talar franska, engelska och svenska. Tacksam för svar. Elsi Medtuis, Häfverörsund.

Ung folkskollärlarinna,

studentska, önskar under ferierna plats i familj att mot fritt vivre läsa med barn. Svar till "23 år", Iduns exp. f. v. b.

Realskolebildad, 17-årig flicka

önskar under skolfrierna plats att medfölja till badort (herrgård) för att se till yngre barn, samt vara till hjälp med ferieläsning och gå frun tillhanda. Svar till "Familjemedlem", Box 28, Lidköping.

Elementarbildad, enkel, bättre flicka

önskar medfölja äldre dam eller familj till badort såsom hjälp och sällskap. Svar till "Smäländska 19 år", Gullaskruv p. r.

Lantbrukaredotter

önskar plats. Van vid förekommande hushållsgöromål, kunnig i trädgårds-skötsel och konserv. Svar till "Juni", Iduns exp. f. v. b.

Enkel, hurtigt blekingska

önskar plats på herrgård eller prästgård, fullt kunnig i sömnd och vävd samt övriga hushållsgöromål. Vid lön fastes intet avseende, blott ett vänligt bemötande. Tacksam för svar till "Den 24 maj", Asarum p. r.

Ex. sjukgymnast

önskar plats i familj eller hos ensam dam, event. medf. till badort. Deltager gärna i hushållet. Handarbetskunnig, även något sykunnig. Fina rek. från förut inneh. platser. Svar till "24-årig Gymnast", Iduns exp.

23 års flicka

från landet önskar plats under sommaren å större herregård eller i prästfamilj. Vill deltaga i alla hushållsgöromålen, kan även hjälpa till med skrivning och kontorsarbete. Ett vänligt bemötande önskas, men ingen lön. Svar märkt "23", Svenska Telegrambyrå, Göteborg.

Mot fritt vivre

önskar ung, elementarb. flicka lära matlagning och deltaga i övriga hushållsgöromål. Helst å större herrgård eller i annan bildad familj, där jungfru finnes. Biträder gärna med skrivgöromål eller läser något med barn. Svar till "Familjemedlem E. F." Iduns exp. f. v. b.

Bildad flicka,

som genomgått hushållsskola och ämnar söka in på skolkökssem. önskar under sommarmån. plats på landet för praktik mot fritt vivre. Svar till "Vacker trakt", Iduns exp.

Ung, bildad skånska

önskar som hjälp och sällskap plats under sommaren på herrgård. Helst där det gives tillfälle till bad. Svar snarast till "E. S. Juni 1921", Gumelius' Annonnsbyrå, Malmö.

Ung flicka

önskar plats på herrgård eller prästgård för att under Husmoders ledning hava tillsyn till barn, och för övrigt deltaga i förekommande sysslor. Vidare meddelas om svar sändas till Box 29, Hvetlanda.

Fransk lärlarinna

med statsdiplom söker plats i familj. Utmärkta referenser. Svar till "19 april", Iduns exp., Stockholm f. v. b.

Plats önskas

att läsa och spela med barn. Komp.: Realskoleex. 1 år i tysk pension. Svar till G. E. Ternell, Augustaheim, Bad Ems.

Dansk flicka.

För min dotter, 17 år, flink och glad, just genomgått dansk hushållsskola sökes lämplig plats i bättre familj. G. Krüger, Axvall, Riks 64.

INACKORDERINGAR

EN SJUTTON ÅRS FLICKA — finska — 6-å 10-klassist i samskola, av köpmannafamilj, önskar inackordering för sommaren i bildad familj där ungdom finnes, i och för förkovring i svenska språket. Vill anses som medlem i familjen och deltagar gärna i förekommande hushållsgöromål. Svar med uppgift om inackorderingsavgift m. m. anhelles under adress: Eva Rantanen, Rovaniemi, Finland.

Konfirmander

mottagas 16/6—31/7. Ännu några platser lediga. Trettonde året. Komminister Rudolf Möller, Svanesund, Orust.

I villa,

belägen i skogstrakt nära stad, emottages ett fåtal gäster. Svar till "Trevligt hem", Svenska Telegrambyrå, Örebro.

Till konfirmandberedelse

mottagas i början av juni ett par flickor i västgötaprestgård. Svar sändes snarast till "V. L.", Iduns exp. f. v. b.

Två unga holländska flickor

önska som paying guests tillbringa en månad å svensk herrgård i naturskön trakt. Tid: Juni—juli. Svar med prisuppgift till "Holländskor 20 år", Iduns exp. f. v. b. Ref. fordras och givas.

Georgenthal, Thüringen

Villa Forsthaus, behagliches Heim f. Kurgäste, schönste Lage am Bergeshang im Walde. Bequeme Zimmer mit Loggia order Balkon. Terrassen nach Süden, gute Verpflegung. Preis pro Tag 50—60 Mark je nach Lage ü Grasse des Zimmers. Referenzen: Fr. Klara Hansson, Lund, Magnus Stenbocksq. 7, Fr. Maria Andersson, Karlskrona, Hantverkarg. 32. Schuldirektor a. D. Mayer u. Frau.

DIVERSE

Nationaldräkter,

materiel, detaljer, strump. på best., frågor besv. mot dubbel porto. Svenska Nationaldräkter, Idung. 5, n. b., Sthlm.

Vacker hy

erhålls medelst Sanas Gurkmjöli, som på grund av sin sammandragande verkan på porerna är ett enastående utmärkt medel mot grov och oren hy samt pormaskbildning och i övrigt ett sedan gammalt välkänt hudförsköningemedel av högsta rang. Pris 5 kr. Sändes diskret mot postförskott + porto. Sanas Fräkenintur borttager fräcknar på några dagar. Oskadlig för huden. Pris kr 4: 50. Laboratoriet Sana, Östhammar.

Vägglöss

och all slags öhyra utrotas tillförlitligast av
DESINPEKTIONS A.-B. SKANDIA
Malmö Göteborg
Tel. 5317 Tel. 19610

DÖVA HÖRA

Professor Plobners

hörtrumma är den bästa för alla som höra illa.

Intyg. Undertecknad får av hela sitt hjärta tacka för hörapparat, den var mycket bra. Jag är nu 71 år och hör lika bra som i unga år, var förut alldeles döv. ERIK ERIKSSON, Felingsbro, (Granberga gård).

APPARATEN bäres fullkomligt osynligt. Botar öronsusning samt nervöst öronlidande. Prospekt mot 20 öre.

Bruksanvisning samt intyg medföljer, pris 1 st. 10:—, 2 st. 18:—.
G. S. ERICSON, Sjukv.-avd., 46. Stockholm.

Misspyrdande hårväxt

borttages genom

Elektrolysbehandling.

Garanteras utan märke i huden efter behandlingen.

FRU EBBA HEYDEN

Kungsgatan 12
MALMÖ.
Tel. 4215.

Svenska Störessystemet
Norra Smedjegatan 26, strax vid Hamngatan
Lagerförsäljning av prima
kolonialvaror till partipris

Stockholm. Riks 26 80.

Expedition till landsorten pr efterkrav eller mot förut insänd likvid. Fullst. priskur. mot 20 öres porto. Förfrågningar besvaras omg.

Korpulens - Fetma

borttages genom
Dr. Hoffbauers lagl. skydd.
Avmagringstabletter.

Fullkomligt oskadligt och framgångsrikt medel som icke förutsätter särskild diet. Inget sköldkörtelspreparat. Inget laxativ. Prospekt på begäran. Pris för hel kur 150 mk och 210 mk inkl. porto och utförelsevis mot postförskott eller efterkrav.
ELEFANTEN-APOTHEKE
Berlin A 47, Leipziger Str. 74 (Dönhoffpl.)

Vackra lockar

kunna alla damer få genom att använda hårlocksstäljädern "Mary", amerikansk metod. Vågar och lockar håret på några minuter. Ingen bränning som fördärrar håret. Pris pr sats med bruksanv 1.75, fraktfritt mot postförskott från

A. H. FORSGREN, SANDVIKEN 3.

Vacker, varaktig brun hårfärg

framkallas av

Äkta Valnötsdekot

Tillverkning under kontroll av leg. apotekare.

Pris pr flaska om 300 gm
Kr. 3: 50.

Rekv. pr post. Box 182 Sthlm
16 eller pr tel. Allm. S. 7007.

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-näringsalt. Erhålls på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Beställningar och Reparationer av

Spirella Korsetter

emottages Salmätareg. 12 C, II tr. (inv. Sveavägen). Va 61025. Johansson.

Privatskola,

lämpl. f. lärarinna finnes att övertaga på förm. villkor. Svar till "Hösten 21", Iduns exp. f. v. b.

TANDETEKNIKERKURS

börjar åter den 15 juni. Pris 400 kr. Ansökan med porto, Malmkillnads-gatan 60, W. Johnson.

Elever i konstvävnad

mottagas under sommaren i Båstad. Märta Måås-Fjetterström, adress Båstad.

Geneta Pensionat

(Södertälje prästgård) mottager under ny ägare gäster för längre eller kortare tid. Stora, ljusa rum. Vackra omgivning. Moderata priser.
Fru Anna Helgstrand, Allm. tel Södertälje 6 80.

Fiskebäckskil

RESTAURANT UTSIKTEN

REKOMMENDERAS

Pris 6 kr. pr dag.

Kolmårdens rekreations och vilohem

nära Bråviken, öppnas nytt och förstklassigt den 14 maj 1921. 4 timmars resa från Stockholm

HILMA FREDLUND.

(Förut innehavare av Östermalms Sjukhem.)

Riks Kolmården 24 Postadress: Kolmården

Strengnäs Husmodersskola

En sex veckors sommarkurs börjar 3 juni. Höstterminen börjar 20 aug. Prospekt mot porto. Fru M. Braune, Strängnäs. Tel. 898.

Le Châtelard s' Vevey Lac Léman

Monsieur och madame Scheerer mottaga några unga flickor, som önska studera språk och musik. Praktiska kurser. Sport. Fina referenser.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut

Kungsg. 60, STOCKHOLM

Behandling av

reumatiska åkommor.

Med. D:r Emil Kleens

ettåriga kurs för damer och herrar i Massage och Sjukgymnastik börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. N:o 37 Mästersamuelsgatan 2 tr. och fortsätter med biträde av Gymnastikdirektören Fru Elsa Kjellgren till slutet av april 1922. Prospekt begäres städe under adress 43 Engelbrektsгат. Emil A. G. Kleen.

GÖTEBORGS GYMNASITISKA INSTITUT

Östra Hamngatan N:o 45

Förmåligaste specialkurs i

MASSAGE o. SJUKGYMNASITIK

Ny kurs börjar den 15 september.

I kursen ingår kostnadsfritt

undervisning i

Pedagogisk gymnastik, Ortopedisk

behandling, Elektrisk behandling,

Värmebehandling, Zander-gymna-

stik, Förband- och samaritkurs.

Begär illustrerat prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga

elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 15 sept.

Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Kinesitherapie-Institutet,

14 A Nybrogatan. Riks 31166.

Där botas alla slags sjukdomar, in-
för vilka läkarekonsten stått maktlös,
t. ex.

Lamhet, Ledstelhet, Fallandesot,

och kroppsliga missbildningar såsom

Klumpfot, Puckelrygg,

Ingen betalning förrän bekräftat re-
sultat er nått.

Ytterligare 2 patienter kunna mot-
tagas. Anmälan kl. 6—7 e. m.

Institutet för Kvinnliga Läkareassistenter

Nytorggatan 23 A, Stockholm
börjar tvåårig utbildningskurs i sept.
1921.

Kursen omfattar: 1) grundläggande teoretisk-praktisk kurs; 2) kurs i huslig ekonomi; 3) praktisk tjänstgöring som sjukgymnast vid badort; 4) praktisk tjänstgöring i sjukvård samt 5) provtjänstgöring som läkareassistent. Minimikompetens: 6 klassers läroverk eller motsvarande. Begränsat antal elevplatser. Kostnadsfri platsförmedling efter godkänd kurs. Läkarereferenser. Kursavgift 1,500 kronor. Alla från institutet utexaminerade elever ha va omedelbart erbjudits goda platser. Begär prospekt.

Fräkencreme

Borttager fräcknar, fin-

nar, fnassel m. m. För-

kr. 6: 50 + porto. För-

sändes diskret. Fran-

ska Parfymmagasinet,

Hovleverantör, Drott-

ninggatan 21, Sthlm.

Kvinnlig charm ergätter skonhet

En vacker hud o kropp bör ligga i varje kvinnas intresse att skaffa sig o underhålla
SKÖNHETSMEDEL AV HÖGSTA RANG

Syster Ellas salva är bäst mot all ömtålig hud. Bör användas av alla, enär den är den bästa skönhets-salva. Pris 2: 50.

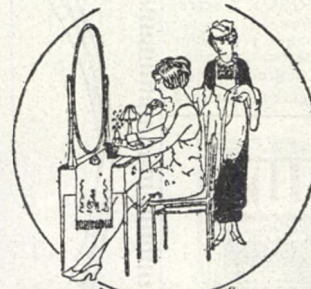
Kyl- o. brännska-dor, svullnader, hemoroidplågor, röd, narig hud botas med Syster Ellas salva med 45/ Burows lösning. Pris 3: —.

Fräcknar, leverfläc- kar, solbränna för- svinna spårlost med Syster Ellas fräcknalsalva. 4: —.

Bystformaren Ravissante fram- bringar fasta och fylliga kropp- former. Pris 4: 50.

Misspyrdande hårväxt avlägnas smärdfritt med roten med Capil- lator. Pris 5: —.

Finnar, pormasker och orenligheter i huden borttagas på ett be- hagligt och samma gång effek- tivt sätt med Hulle de Teint Frais. Pris Kr. 3: 50.

PUDER I OLIKA FÄRGER.

Fräkenvatten, verk- samt medel för borttagande av fräcknar. K. 3: —.

Lockhårvatten. Duchesse är det förnämsta medlet att göra stråvt hår lockigt. Pris pr flaska 3: 50.

Grått hår får sin ursprungliga färg med det på ve- tenskaplig väg framställda Cou- leur Naturelle. Pris 4: 50.

Håmoes Hårkultur Kr. 3: 50.

Näsformaren "Zel- lo". Alla osköna formel bort- arbetas fullständigt smärdfritt. Kr. 12: —.

Smink i askar om 8 olika stänger. Kr. 4: —.

Ömma fötter samt ledknölar, val- kar, liktornar botas med det en- da säkra medlet, Herbas fotkur. Pris fullt komplett 2: 50.

Magasin Special

Butiker: Beridarebangs.
25 (Hörnet av Hamng.)
Västerlångg. 66, Birger-
jarlgat. 9 (i passagen).
STOCKHOLM Avd. 26

Specialaffär: Sjukvårds-, Förbands- och Kosmetiska artiklar
Endast förstklassiga fabrikat föras

Till landsorten mot postförsk. Ill. kataloger å såväl skönhets- som sjukvårdsartiklar gratis.

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

ställning den 30 april 1921.

Tillgångar:	Skulder:
Kassabehållning	40,000,000:—
Obligationer	20,000,000:—
Fastigh. o. inventarier	2,000,000:—
Reverser mot säkerhet	900,000:—
Växlar	Depositions- och Ka- pitalräkningar
83,648,083: 93	149,618,076: 25
Kreditiv- och löpande räkningar	Sparkasseräkning
80,942,681: 45	75,664,092: 54
Hos inhemska banker	Giro- o. Löpande räkn. 56,500,117: 36
199,881: 27	Postremissväxelräkning 5,373,776: 49
Hos utländska banker för egen räkning kr. 7,932,106: 08 för andras räkning kr. 6,120,365: 32	Till utländska banker 1,376,913: 47
14,052,471: 40	Av utl. banker insatta 6,928,261: 17
Å andra räkningar ...	Å andra räkningar ...
17,861,046: 24	16,896,619: 23
Kr. 375,257,856: 51	Kr. 375,257,856: 51

Vid Aringsbergs Hjälpension för flickor

börjar höstterminen den 1 sept.

Undervisning meddelas i alla ämnen enl. flickskolans kurser samt i musik. Infödda språklärarinnor. Endast friska, värlartade och normalt begåvade elever emottagas. Prospekt på begäran.
Elsa Kjellander, Adr. Aringsberg, Alfvesta. Rikstel. Alfvesta 104.

Fröbel- Institutet i Norrköping

Ansökningar till institutets kurser, som omfatta utbildning för barnträd-
gårdar, barnkrubbor och barnavård i hemmet böra insändas före den 15
maj. Prospekt sändes mot porto.

ELLEN MOBERG.

MARIA MOBERG.

Värmlands Eda, bad- och vattenkuranstalt

med järnkälla, belägen 7 km. fr. Charlottenbergs stat. i skogrik, naturskön
lanthögd. C:a 9 tim. resa fr. Stockholm i direkt vag. Säsong 3 juni—20
augusti. Tidsenl. badhus. Naheimerbad m. flytande kolsyra. Elektriskt
ljusbad, gytje, tvåmassage- och tallbarsbad, hetlufts- och massagebehand-
ling, elektricitet, m. m. Utmärkt bord, propa rum el. ljus och värme. Bil-
liga priser. Läkare D:r J. von Sneidern, adr. till 3 Juni Skeppsbron 32,
Stockholm. Övriga upplysningar meddelas av Doktorinnan Gerda Grill,
Djursholm, Burevägen 16. Rikstel. 5 89.

Herrsätra Skola,

8-kl. flickskola, HJELPENSION, förlagd till Carlberga villaegendom, Södertälje.
Skolan står under Kungl. Skolöverstyrelsens insende.
ANNA SUNDIN. Riks Södertälje 5 32.

Vita Bandets Husmodersskola i Ljusne

börjar nytt arbetsår 1 aug. 1921. Undervisning meddelas i matlagning, bak-
ning, konservering, vävnad, sömnad, trädgårdsskötsel m. m. Skolan å-
tnjuter stadsunderstöd och stipendier. Kunna sökas av mindre- och obemed-
lade elever. Undervisningstid 11 mån. Kursavgift 50 kr. Avgift för hel-
inackordering på skolan 50 kr. per mån. Prospekt på begäran. Anmälningar
torde inlämnas före den 10 juni till undertecknad.
ALICE BERGSTRÖM, Föreståndarinna.

Grankullens Konvalescenthem

är beläget i Hindås skogrika, kända bygd, Alldeles invid den vackra Ved-
sjön, där tillfälle till härliga bad finnes. Konfirmations- och ferieläsning.
Föreståndarinna Anna Marie Holmberg, ex. sjuksköterska.
Klipp ur denna annons. Tel. 21.

Angenäm sommarvistelse å badort på Isle of Wight, England,

i förening med praktiskt studium av engelska språket. Utflykter till sevärda
platser. En veckas vistelse i London, som beses under ledning av Cook's
resebureau. Å badorten Shanklin för studentskor, skolflickor och andra. Vi-
dare meddelar Fil. Magister Fru Viola Lyttkens, Djursholms-Danderyd (tel. 68),
el. undertecknad. Å badorten Sandown för studenter, skolynglingar och andra.
Vidare genom undertecknad. OBS! Anmälningar snarast!
BERNHARD JANSSEN.
Lärare vid Linköpings h. allm. läroverk. Adr.: Linköping. Tel. 1376.

Flaggan i topp!
 Vid behov av flaggor begär vår pris-kurant och prov å duk.
 Vi tillverka YL-LEFLAGGOR av prima kron-duk, "STORMFLAGGOR", av bomullsduk med tvinnad varp och "PRIMAFLAGGOR", starka och prisbilliga.
 Vårt fabrikat tvenne gånger prisbelönt. Alla färger äkta och måtten lagenliga. OBS! Priserna betydligt lägre än i följ. Ekelöf & Svenssons flaggfabr., Karlstad.

Fina, eleganta, ömtåliga tyger och spetsar borde tvättas med **LUX** (FRÅN SUNLIGHTFABRIKERNÄ)

Vi antaga även i år ett större antal **FRI-ELEVER** (både manliga och kvinnliga) under närmaste tiden. Stryk ett streck under de ämnen som intressera Er.

- Ansökan om frieleveplats till **Noréns Korrespondensinstitut** Skolgatan 11, Malmö.
- Sänd prospekt och närmare upplysningar ang. frieleveplats. Jag markerar med ett streck under de ämnen, som mest intressera mig. 20 öre svarsporto bifogas.
- Dubbel bokföring Bolagsbokföring (amer.) Skönskrivning Snabbräkning (aritm.) Stenografi (nya syst.) Svenska och rättskrivning Svensk affärs-korrespondens Tysk d:o Engelsk d:o Engelska språket Svensk lagkunskap Kommunalkunsk. Jordbrukslära (olika) Husdjurslära (olika) Mejerilära Trädgårdsskötsel Aritmetik Algebra Räknestickans användning Mekanik och värmelära Ångpannor och ångmaskiner
- Gemotri, trigonometri Geometrisk ritn. Maskinritning Byggnadsritning Konstruktionslära för murare D:o för timmermän och snickare Lantbruksbokföring Småbruks d:o Lantmåteri och avvägning Motorskötsel Kurs för chaufförer Kurs för motorbåtsförare Frihandsteckn. Kliché- och reklamteckning Porträtteckning Landskapsteckning Figur- och djurteckning Skugglära, perspektiv Lavering Pennteckning
- Namn:
 Adress: **IDUN.**

Oatine

Ansiktet visar hur gammal Ni är,

men Ni kan göra oändligt mycket för att göra huden jämn, mjuk och smidig, om Ni bara i rätt tid börjar sköta den.

Tvål och vatten äro icke nog för den dagliga vården av huden, utan Ni bör begagna *Oatine-haure-crème*. Den har en enastående verkan: porerna rensas, huden blir förnyad, och detta är den viktigaste förmånen, som bruket av *Oatine* medför. Genom att huden ständigt förnyas, bibehålles denna frisk, smidig och jämn, och Ni får det ungdomliga utseende och den välvärdade hud, som alltid beundras av alla.

Lätt massage eller ingnidning och avtorkning strax därpå, är nog var dag när Ni begagnar *Oatine*, som fås i tub eller burk i vanlig storlek, och stor burk (innehåller tre gånger så mycket).

OATINE SNOW uppsugas i huden efter lätt ingnidning. Den är enastående för hudens dagliga vård, ty ansikte och händer bli vackra och välvärdade. Fås i samma storlekar i burk.

Håll bara till godo med *Oatine* och visa alla efterrapningar tillbaka.

THE OATINE COMPANY'S GENERALDEPOT FÖR SKANDINAVIEN
Kr. Bernikowegade 1, Köpenhamn.
THE OATINE COMPANY
LONDON & PARIS.

OATINE. En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Säljes på apoteken.

ALKOHOLFRIIT!

ETERFRIIT!

Klena, i utvecklingen eller vid undervisningen efterblivna **barn** liksom även **blodfattiga vuxna personer**, som känna sig matta, **nervösa** och överarbetade eller som äro lättretliga och fort bli trötta, ha för att stärka sina krafter med bästa resultat använt

Dr. Hommel's Haematogen

det förnämsta blodbildande **kraftmedlet**. Resultaten ha varit storartade vid fall av **anaemi, blodbrist, allmän svaghet, dålig matlust** o. s. v.

AKTIEN-GES. HOMMEL'S HAEMATOGEN, Zürich (Schweiz).

Generalagenter för Sverige: **MALMSTEN & BERGVALL, Göteborg & Stockholm.**

VARJE GRAMMOFONÄGARE bör rekquirera vår stora skivkatalog för 1921 över Grammofonskivor. Sändes not 30 öre t. porto. Ens.-förs. av de nya **Parlophon-Ekophonskivorna**.
 Spec.: Orkestermusik, Dragspelsmusik, Brilljanta inspelningar. Dagens nyaste melodi finnes alltid hos oss.
 Grammofon-Apparater i stort urval till nya bill. priser. Katalog not 30 i porto.
A.-B. Nordiska Musikaffären,
 Avd. 20, Göteborg.
 Stora Nygatan 11, Drottninggatan 83. STOCKHOLM.

IDUNNS PAPPER

GRANSHOLMS FINPAPPERSBRUK

ANLAGT 1803 - - GEMLA - - ANLAGT 1803

Specialbruk för finare papperssorter.

OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:

R. W. STARE

R. T. 40 44 59 KUNGSGATAN 59 A. T. 192 30

En hemlighet

är varför YVY-tvålen blir mer och mer berömd och efterfrågad.
 Endast den, som en gång använder YVY-tvålen, vet varför han ej använder andra toalettvälar.
 Damer och herrar, som sätta värde på ungdomsfriskhet och ett vackert yttre, uppnå detta genom ständigt bruk av den med förskönande parfymer och välgörande ingredienser tillverkade YVY-tvålen.
 YVY-tvålen är den mest fulländade toalettvälar, som kan åstadkommas till så lågt pris, att den kommer till användning i varje hem.
 YVY-tvålen är tillverkad på särskild för denna tvål utmärkt metod, med tillsats av de mest utsökta essenser på detta område samt med stöd av vetenskapen under noggrannaste beaktande av hygienens fordringar.
 YVY-tvålen erhålles i varje välsorterad affär från Ystad till Haparanda.
Österlin & Ulrikssons Tekniska Fabrik, YSTAD.

Baka själv Edert bröd

med hjälp av **H. E. EKSTRÖMS jästmjöl.**

Smörgåsbröd.

1/2 kg. vetemjöl, som förut väl blandats med 2 rägade teskedar Ekströms jästmjöl, sammansättes med drygt 1/3 liter mjölk och gräddas genast i smord form. Atgår omkring 20 minuter. För höjande av smaken kan, om så önskas, tillsättas 1/2 tesked salt och 1 tesked socker.

Frukost-snibbar.

Av 1/2 liter mjöl (vari inblandas 2 teskedar Ekströms jästmjöl), 1 kkp mjölk, 1 å 2 matskedar socker och 1 å 2 matskedar smör, göres en deg, som utbakas i runda kakor, vilka nagas och sporräs i tresnibbar. Gräddas i stark värme.

Formlimpa grov.

3 kkp. grovt rågmjöl och 2 kkp. vetemjöl blandas väl med 2 fulla teskedar Ekströms jästmjöl och sammanknådas sedan med 2 kkp. mjölk

och 2 matskedar sirup. Salt och pomeransskal tages efter smak. Gräddas i smord form i god ugnsvärme under 3/4 timme.

Formlimpa fin.

1/2 kg. vetemjöl blandas väl med 3 teskedar Ekströms jästmjöl och sammanknådas sedan med 1/3 liter sur mjölk, 1 deciliter sirup och 1 matsked stötta pomeransskal. Gräddas i smord och bröad form under 40 å 45 minuter.

Allmänna regler vid bakning med H. E. Ekströms jästmjöl.

Obs! Då det är av stor vikt, att jästmjölet blir väl blandat med mjölet, bör denna blandning helst ske medelst sammansiktning. All bakning sker på kall väg. Ugnsluckan bör under gräddningen hållas väl tillsluten. Degen bör genast utbakas och insättas i ugnen. En god stekugn kan med fördel användas.

